Ազգ
Azg
12 ՄԱՐՏ 2008 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 47 (3941)

ԱՄՆ Կոնգրեսն ընդդեմ Սպիտակ տան

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի խոսնակ դեմոկրատ Նենսի Փելոսին, որն ըստ երկրի սահմանադրության՝ պետության երրորդ անձն է, հայտարարել է, որ երկուշաբթի օրը Կոնգրեսի անունից Վաշինգտոնի դաշնային օկրուգային դատարան դատական հայց է հարուցել Ջորջ Բուշի վարչակազմի դեմ: «Ներկայացուցիչների պալատն այսօր գործողություններ է ձեռնարկում օրենքի գերակայության եւ զսպումների ու հակակշիռների սահմանադրական համակարգի պաշտպանության համար», ասված է հայցի առթիվ Փելոսիի՝ Վաշինգտոնում տարածված հայտարարության մեջ, հայց, որը հարուցվել է Նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Ջոշուա Բոլթենի եւ Սպիտակ տան նախկին գլխավոր իրավաբան Հերիետ Մայերսի կողմից ցուցմունքներ տալու վերաբերյալ Կոնգրեսի պահանջները բավարարելու՝ Բուշի վարչակազմի հրաժարվելու պատճառով, որոնց պալատը մեղավոր է ճանաչել ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի բացակայության մեջ: ԱՄՆ-ի նախագահի վարչակազմն անհապաղ արձագանքել է Կոնգրեսի դատական հայցին: «Այժմ նրանք կենտրոնացել են քաղաքական թատրոնի վրա»,- հայտարարել է Սպիտակ տան մամլո խոսնակ Դանա Փերինոն:

Հայաստանում գների բարձրացում է արձանագրվում

Հանձնաժողովն առայժմ դիտարկում է այդ երեւույթը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

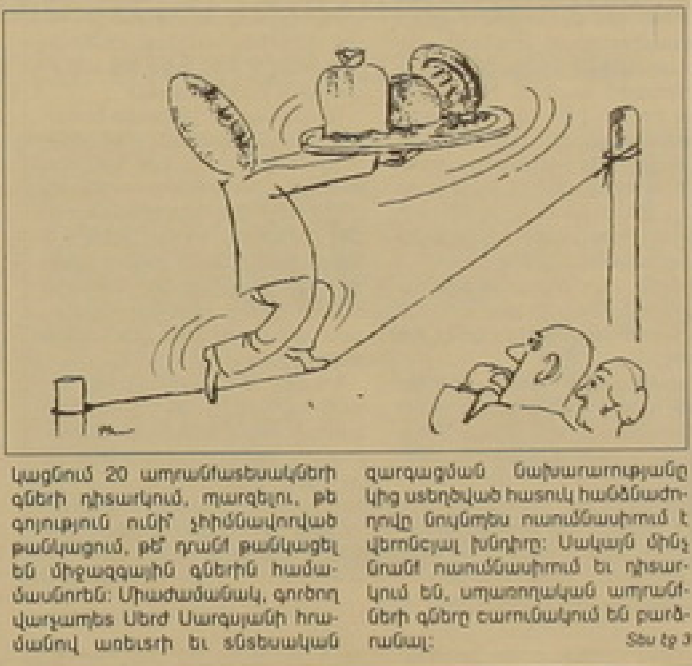

Վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում Հայաստանում մի շարք սպառողական ապրանքների՝ յուղի, շաքարավազի, ձավարեղենի եւ հատկապես ալյուրի ու հացամթերքների «սողացող» բարձրացում է տեղի ունենում: Ինչ պատճառներով, ինչ գործոններ են դրա վրա ազդում եւ որքանո՞վ են գների նման բարձրացումները միջազգային գներին համարժեք: Այս հարցերին դեռեւս պաշտոնական պատասխան չկա: Մինչդեռ բնակչությունը խիստ զգայուն է արձագանքում գնային այդ տատանումներին: Խիստ քաղաքականացված մթնոլորտն էլ իր հերթին է լարվածություն հաղորդում այս խնդրին: Ասել, թե իշխանությունները անհանգստացած չեն այս երեւույթով, ճիշտ չի լինի:

Երեկ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը գյուղատնտեսության նախարար Դավիթ Լոքյանի հետ քննարկել է հենց այս հարցը: Բացի այդ, տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը անց է կացնում 20 ապրանքատեսակների գների դիտարկում, պարզելու, թե գոյություն ունի՞ չհիմնավորված թանկացում, թե՞ դրանք թանկացել են միջազգային գներին համամասնորեն: Միաժամանակ, գործող վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հրամանով առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարությանը կից ստեղծված հատուկ հանձնաժողովը նույնպես ուսումնասիրում է վերոնշյալ խնդիրը: Սակայն մինչ նրանք ուսումնասիրում եւ դիտարկում են, սպառողական ապրանքների գները շարունակում են բարձրանալ:

Տես էջ 3

ԱԿՏԻՎ ՀԱԿԱՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅՈՒՆ Է ՊԵՏՔ

Ստի կրկնությունը հաճախ է ճշմարտության տեղ անցնում

Մինչդեռ հայկական կողմը պասիվ դիտող է Ադրբեջանի քարոզչության հարցում

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Անկախ ներհայաստանյան իրավիճակից՝ շատ են այնպիսի գործառույթները, որոնք պետությանն են վերապահված եւ պայմանավորվածությունների որեւէ դրսեւորում չի ստորադասում դրանց կատարմանը: Արտաքին քաղաքականությունն ու երկրի պաշտպանությունը որոշակի առումով նույն երեւույթի տարբեր կողմեր են, որ, սակայն, էական տարբերություն ունեն իրենց մոտեցումներում: Երկրի պաշտպանական կառույցները բնավ նախահարձակ լինելու կարիք չունեն, եւ հարկ էլ չկա: Մինչդեռ արտաքին քաղաքականությունը կարող է եւ պետք է նախաձեռնող լինի, ինչի օրինակներ մեր իրականության դաշտում դժվար է բերել:

Օրինակների համար հիշողություն փորփրել պետք չէ, հատկապես որ կարճ հիշողությունն այս օրերի ամենաբնորոշ գիծն է դարձել: Ադրբեջանական մամուլը, ամենայն ջանադրությամբ ու եռանդով ամեն օր, օրվա ընթացքում մի քանի անգամ գոնե մեզ համար ադրբեջանական լրահոսի դերում մատչելի ինտերնետ տարածությունը լցնում է ակնհայտ ապատեղեկատվությամբ:

Բնականաբար, վերջին օրերի հակահայկական քարոզչության հիմնական առիթ են դարձել Լեռնային Ղարաբաղի հետ շփման գծում հրաձգության դեպքերը: Ադրբեջանը, իր մոտեցումներին եւ սուբյեկտիվությանը հավատարիմ, անընդմեջ տարածում է ինչ-որ զոհերի, բախումների, հրադադարի ռեժիմի խախտման իբր հայկական նախաձեռնությունների մասին լուրեր: Հակադրվելով հայկական կողմի հայտարարություններին՝ մարտի 4-ի վաղ առավոտյան Մարտակերտի շրջանում փոխհրաձգությունից հետո ադրբեջանական կողմի կորուստներին զուգահեռ ներկայացնելով, թե իբր հայկական կողմը եւս ունեցել է զոհեր:

Տես էջ 3

Սեւանա լիճը դեռեւս սառցե կապանքներում է

Այս տարվա հունվարի առաջին կեսից աննախադեպ ցրտերի պատճառով Սեւանա լիճը մինչ օրս գտնվում է սառցե կապանքներում. սառույցի շերտը 60 սանտիմետր է: Թեեւ օդի ջերմաստիճանը ցերեկները արդեն հասնում է 10 աստիճան տաքության, հաճախակի փչում են տաք քամիներ, սակայն դա բավարար չէ, որ լիճն ազատվի սառույցներից: Մասնագետների կարծիքով՝ նման հաստության սառույցի շերտը սովորաբար բացվում է ապրիլի առաջին տասնօրյակում:

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն կնշի Վիլյամ Սարոյանի եւ Վիկտոր Համբարձումյանի ծննդյան 100-ամյակները

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կողմից հովանավորվող՝ հռչակավոր մարդկանց եւ կարեւոր իրադարձությունների տարեդարձներին նվիրված միջոցառումների շարքում 2008-2009 թթ. համար ընդգրկված են հայ անվանի գրող Վիլյամ Սարոյանի եւ աստղաֆիզիկոս Վիկտոր Համբարձումյանի ծննդյան 100-ամյակի տոնակատարությունները: Վ. Սարոյանի հոբելյանին նվիրված միջոցառումներ կանցկացվեն Հայաստանում եւ ԱՄՆ-ում, մասնավորապես՝ Ֆրեզնոյում, որտեղ ապրել եւ ստեղծագործել է մեծանուն գրողը:

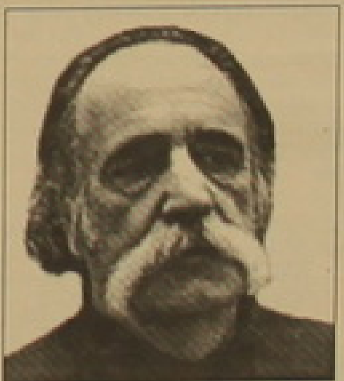

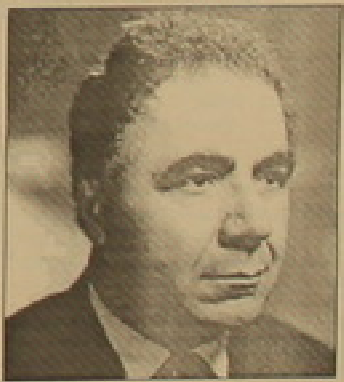

Հաղորդվում է, որ Հայաստանը շարունակելու է մշակութային դիվանագիտությունը, որի շնորհիվ նախորդ տարի հաջողությամբ մի շարք միջոցառումներ են իրականացվել այլ երկրներում Հայաստանի դասական մշակույթն ու հոգեւոր կյանքն ըստ արժանվույն ներկայացնելու ուղղությամբ: Նախորդ տարի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի միջոցառումների շարքում ընդգրկված են եղել հայտնի նկարիչ Գառզուի (Գառնիկ Զուլումյան) եւ ականավոր գիտնական Նորայր Սիսակյանի ծննդյան 100-ամյակի տոնակատարությունները:

Կիլիկիո կաթողիկոսության պատվիրակությունը Ս. Էջմիածնում

Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունից պատվիրակություն է ժամանել Ս. Էջմիածին՝ մարտ 1-ի իրադարձությունների առիթով զորակցություն հայտնելու Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, ինչպես նաեւ զոհերի ընտանիքներին եւ վիրավորներին: Ինչպես «Արմենպրես»-ին հայտնեցին Անթիլիասից, պատվիրակության կազմում են Սեպուհ արք. Սարգսյանը եւ Նարեկ եպս. Ալեմեզյանը: Արամ Ա կաթողիկոսը մեկ անգամ եւս նշել է, որ այսօր, երբ հայրենիքը դժվարություններ է դիմագրավում, մեր ժողովրդի զավակներն անհրաժեշտ է, որ մի կողմ դնեն ամեն տեսակ կողմնակի հարցերն ու միավորվեն համազգային արժեքների ու շահերի շուրջը:

Մարդու իրավունքների հանձնակատարը Հայաստանում

Հայաստանի ԱԳՆ-ից հաղորդում են, որ մարտի 12-15-ը Հայաստանում է գտնվելու Եվրոպայի խորհրդի մարդու իրավունքների հանձնակատար Թոմաս Համմարբերգը: Այցի ընթացքում նախատեսված են Թոմաս Համմարբերգի հանդիպումները Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, ԱԺ նախագահ Տիգրան Թորոսյանի, վարչապետ Սերժ Սարգսյանի, ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանի, արդարադատության նախարար Գեւորգ Դանիելյանի, ոստիկանության պետ Հայկ Հարությունյանի, ՀՀ գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանի, մարդու իրավունքների պաշտպան Արմեն Հարությունյանի եւ ընդդիմության ներկայացուցիչների հետ:

Ձերբակալվել են Զուրաբյանը եւ Արզումանյանը

Գլխավոր դատախազությունից հաղորդում են, որ 2008 թ. մարտի 10-ին, Երեւանի Սարյան 16 շենքի վարձակալված թիվ 3 բնակարանում հայտնաբերվել են քննությունից թաքնվող Արամ Զուրաբյանը եւ Ալեքսանդր Արզումանյանը: Նրանք բերման են ենթարկվել եւ նույն օրը ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության կողմից ձերբակալվել սպանություններով զուգորդված զանգվածային անկարգություններ կազմակերպելու եւ պետական իշխանությունը բռնությամբ զավթելուն, ինչպես նաեւ ՀՀ սահմանադրական կարգը բռնությամբ տապալելուն ուղղված գործողություններ կատարելու կասկածանքով:

«Թուրքիան ցանկանում է, որ Հայաստանում հաղթահարվի լարվածությունը եւ վերջ տրվի բախումներին»

Հայտարարել է Եվրոխորհրդի պատվիրակության թուրք դիտորդը

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը ՀՀ նախագահական ընտրությունների ընթացքին հետեւելու համար Երեւան էր գործուղել 26 դիտորդի, որոնց թվում էր Թուրքիայում իշխող «Արդարություն եւ զարգացում» կուսակցության պատգամավոր Մեսութ Նուսուրա Մեծեջանը: «Ակունք» հանդեսի էջերում ընտրությունները գնահատելիս, թուրք Մեծեջանն ասել է. «Քարոզարշավի ընթացքում պարզորոշ երեւաց, որ Սերժ Սարգսյանը ավելի լավ է պատրաստվել ընտրություններին: Դիտորդները, բացառությամբ հարցերին չարձագանքող Տեր-Պետրոսյանի, մեկ առ մեկ հանդիպեցին բոլոր թեկնածուների հետ: Առիթ ունեցանք հարուցվող մեղադրանքների առնչությամբ ուղղակիորեն Սերժ Սարգսյանին դիմելու: Նա մեզ բացատրություններ տվեց: Ցավոք, Տեր-Պետրոսյանը չարձագանքեց մեր հանդիպումներին: Հիմա էլ դիտորդներին է մեղադրում: Ինքը հանդիպման չեկավ»:

ԵԽԽՎ դիտորդական պատվիրակության թուրք ներկայացուցիչը, «Ակունքի» վկայությամբ, հանդիպել է ինչպես Սերժ Սարգսյանի ընտրողներին, այնպես էլ ընտրությունների արդյունքները բողոքարկողներին, ավելացնելով. «Իմանալով, որ թուրք եմ, հայերը զարմանում էին: Բայց եւ այնպես, ջերմ էին վերաբերվում ինձ: Նրանց հետ զրուցելու բազմաթիվ առիթներ եմ ունեցել եւ որեւէ հակազդեցություն չեմ նկատել»: Ըստ Մեծեջանի վկայության, ԵԽԽՎ դիտորդների զեկույցում նշվել է, որ ընտրությունների արդյունքի վրա ազդող որեւէ լուրջ անօրինականություն չի նկատվել, նույնիսկ նախորդ ընտրությունների համեմատ առաջընթաց է արձանագրվել: Նույն կարծիքը հաստատել է նաեւ ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելությունը:

Վերջում ԵԽԽՎ թուրք դիտորդ, Թուրքիայի ազգային ժողովում վարչապետ Էրդողանի «Արդարություն եւ զարգացում» կուսակցության պատգամավոր Մեսութ Նուսուրա Մեծեջանն ընդգծել է, որ Թուրքիան կողմնակից է Հայաստանում առկա լարվածության հաղթահարմանը եւ բախումների վերացմանը, նախագահ Աբդուլլահ Գյուլը շնորհավորական ուղերձ հղելիս, միաժամանակ հարաբերությունների նորմալացման կոչ է արել ընտրություններում հաղթած Սերժ Սարգսյանին, Անկարան միշտ ձիթենու ճյուղ է մեկնել Երեւանին եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորման նշանակությունը ավելի մեծ է հենց Հայաստանի համար:

Հ. Չ.

Հարգանքի բացակայություն

Վերջին ամիսների քաղաքական լարվածությունը՝ վերածվելով բազմահազար հիստերիայի, հայտնի դեպքերի հետեւանքով նաեւ արտակարգ դրության հայտարարման, կարծես թե մոռացության է տվել, որ մենք, այնուամենայնիվ, ապրում ենք ժողովրդավարական եւ օրենքի գերակայության երկրում: Գոնե այդպես է գրված պետության հիմնական օրենք հանդիսացող սահմանադրությունում: Օրենքի գերակայության հարցը ոմանց, ամենաքիչը, թերահավատ ժպիտ կառաջացնի: Կարծում ենք՝ այդ թերահավատությունն իր հիմքերն ունի, բայց եւ համոզված ենք, որ անցած լուրջ քաղաքական ճգնաժամը ոչ թե առիթ պետք է դառնա իշխանությունների քաղաքական վրեժխնդրության, այլ՝ գործնականում օրենքի գերակայության ամրապնդման համար: Օրենսդրության հստակեցումը եւ օրենքների անշեղ կիրառումը կարող է լինել թե՛ քաղաքական ճգնաժամից դուրս գալու ամենաարդյունավետ ճանապարհը, թե՛ երկրի խնդրակն ժողովրդավարական ուղու վրա կանգնելու միակ ձեւը:

Հայտնի է ու պարզ, որ արտակարգ դրության ռեժիմը հասարակության համար ժամանակավոր սահմանափակումներ է ենթադրում խոսքի եւ քաղաքական այլ ազատությունների բնագավառում: Սակայն այդ սահմանափակումները պետք է խստագույնս համապատասխանեն օրենքի տառին:

Ցավալի է, որ ներկա օրենսդրությունը լավագույնը չէ, դա էլ հասկանալի է՝ չէ՞ որ մեր պետականությունն էլ երիտասարդ է ու շատ ասպարեզներում անփորձ: Բայց չձգտել ավելի լավ օրենքներ ունենալու, նշանակում է դատապարտված լինել ճահճացման՝ այդպես էլ չհասնելով օրենսդրական ու քաղաքական մշակույթ ունեցող երկրի մակարդակի:

Ընթերցողին եւ իշխանություններին ցանկանում ենք ներկայացնել ընդամենը մի հանգամանք, որը, կարծում ենք, անթույլատրելի է որեւէ պարագայում:

Հայտնի է, որ մի շարք լրատվամիջոցներ որպես բողոքի նշան հրաժարվել են աշխատել արտակարգ դրության ռեժիմի պայմաններում:

Հայտնի է, որ իշխանությունները պաշտոնապես չեն կասեցրել որեւէ լրատվամիջոցի աշխատանքը եւ միայն որոշ սահմանափակումներ են մտցրել:

Հայտնի է նաեւ, որ որոշ լրատվամիջոցների ինտերնետային կայքեր անհասանելի են:

Ինչո՞ւ: Կա՛մ այդ կայքերի աշխատանքը կասեցվել է այդ նույն լրատվամիջոցների ղեկավարների հրահանգով, կա՛մ կասեցվել է իշխանությունների կողմից:

Մենք չենք հանդիպել որեւէ տեղեկատվության, ըստ որի ինտերնետային կայքերի աշխատանքը կասեցվել է լրատվամիջոցների ցանկությամբ: Չենք լսել նաեւ, որ դա արվել է իշխանությունների միջամտությամբ:

Կարելի է ենթադրել 2 տարբերակ.

- եթե կայքերի աշխատանքի կասեցումը լրատվամիջոցի սեփական որոշումն է, ապա անհրաժեշտ է առաջին եւ միակ էջում տեղեկացնել ընթերցողներին դրա մասին: Դա զուտ քաղաքավարության ու ընթերցողներին հարգելու նշան է.
- եթե կայքերի աշխատանքի կասեցումը իշխանությունների որոշումն է, ապա այդ դեպքում իշխանությունները պարտավոր էին առաջին եւ միակ էջում ընթերցողներին տեղեկացնել դրա մասին եւ տալ տեղեկություններ որոշման հիմքերի վերաբերյալ: Դա էլ է զուտ քաղաքավարության եւ ընթերցողի (մեր երկրի եւ այլ երկրի քաղաքացու) հանդեպ հարգանքի նշան:

Ինտերնետից օգտվողների մի ստվար հատված այս օրերին կորցրել է հնարավորությունը միանալու արտասահմանյան առնվազն մեկ ինտերնետային կայքի՝ http://www.youtube.com-ին: Այդ կայքում հայկական լրատվամիջոցներից մեկը տեղադրել էր բազմաթիվ նյութեր, այնտեղ տեղադրված են նաեւ լուրեր անհատների կողմից: Հիմա այդ կայքը Հայաստանի ընթերցողների համար անհասանելի է*:

Ինչո՞ւ: Իսկ ավելի հետաքրքրական է, թե ո՞ր օրենքի կամ որոշման համապատասխան է կասեցվել էջի մուտքը:

Զավեշտալի է, որ դա չի արել նշված կայքի ղեկավարությունը: Նրանք, հնարավոր է, նույնիսկ Հայաստանի տեղը չիմանան քարտեզի վրա:

Զավեշտալի է նաեւ, որ դա արվել է Հայաստանում ինտերնետ-ծառայություն մատուցող որոշ ընկերությունների օգնությամբ:

Անհասկանալի է միայն, թե ինչ օրենսդրական հիմքեր կան նման սահմանափակման համար:

Եթե արտասահմանյան կայքը փաստորեն խախտում է արտակարգ դրության օրինական սահմանափակումները, ապա ավելի օրինական կլիներ ապօրինի գործողությունների փոխարեն դիմել համապատասխան երկրի իշխանություններին՝ այդ էջերի աշխատանքը կասեցնելու խնդրանքով: Կարելի է անել եւ այլ կերպ՝ անցանկալի կայքից դիմելու ժամանակ ընթերցողին տեղեկացնել սահմանափակման եւ այդ որոշման հիմքերի մասին:

Կարծում ենք, որ Հայաստանը չպետք է նմանվի այն երկրներին, որտեղ ապօրինի սահմանափակումները ինտերնետում դառնում են սովորույթ ու բնավորություն:

Զարմանալի է ինտերնետ-ծառայություն մատուցող որոշ ընկերությունների պահվածքը: Եթե այդ սահմանափակումները արվել են ընդամենը մեկ հեռախոսազանգով՝ վերեւից, ապա կարելի է միայն ցավել նման ընկերությունների գոյության համար: Եթե դա արվել է օրենքի տառին համապատասխան, ապա ո՞ւր է դրա մասին տեղեկացնող լուրը:

Հուսանք, որ այս ահազանգը իշխանությունների ուշադրությունը կբեւեռի այս պատիվ չբերող երեւույթի ու այն շուտափույթ կարգավորելու վրա:

* *Համարը տպագրության ուղարկելու պահին youtube.com-ը բացվել էր արդեն: Բարեբախտաբար:*

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ»,
ԱՐԾՐՈՒՆ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆ»

Մինչեւ ապրիլի 30-ը շրջանավարտները կարող են փոփոխություն կատարել իրենց դիմում-հայտերում

1500-ական դրամներն էլ վճարվում են միայն միասնական քննության համար

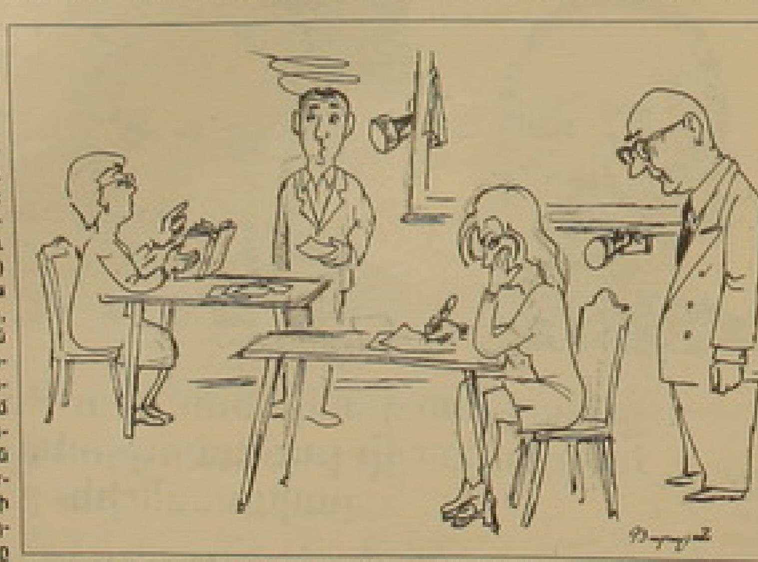

Հանրապետության դպրոցների շրջանավարտների համար շարունակվում է փետրվարի 1-ից սկսված դիմում-հայտերի լրացման-հայտարարագրման գործընթացը: Ընդ որում, շրջանավարտների դիմում-հայտերը լրացնելու վերջնաժամկետը մարտի 16-ն է: Գիտության եւ կրթության նախարարության գնահատման եւ թեստավորման կենտրոնի (ԳԹԿ) մամուլի խոսնակ **Գայանե Մանուկյանի** տեղեկացմամբ, շրջանավարտները քննության դիմում-հայտերը լրացնում են իրենց դպրոցներում, ապա հայտերին կցում են անձնագրի կամ ծննդյան վկայականի պատճենը, լուսանկարն ու միասնական քննության յուրաքանչյուր առարկայի համար 1500 դրամ վճարի անդորրագիրն ու հանձնում դպրոցի տնօրենին: Դիմում-հայտերը ԳԹԿ ուղարկվելուց եւ տպվելուց հետո հետ են վերադարձվում դպրոցներին, որի ընթացքում շրջանավարտներին հնարավորություն է տրվում փոփոխություններ կամ ճշգրտումներ կատարելու իրենց հայտերում: «Շրջանավարտն իր դիմում-հայտում կարող է փոփոխություն կատարել 40 օրվա ընթացքում, այսինքն՝ այս տարվա համար մինչեւ ապրիլի 30-ը», ընդգծում է Գայանե Մանուկյանը:

Անդրադառնանք ամենացավոտ հարցին, որ այս շրջանում կշահարկվի դպրոցներում: ԳԹԿ-ից տեղեկացնում եւ ի գիտություն ծնողների եւս մեկ անգամ հիշեցնում են, որ 1500 դրամ վճարը գանձվում է միմիայն միասնական կարգով քննության յուրաքանչյուր առարկայի համար, իսկ ավարտական կարգով քննությունների համար որեւէ վճար չի կատարվում: Ավելին, եթե դիմում-հայտերի մեջ շրջանավարտը փոփոխություն է կատարում, օրինակ՝ նախկինում նշած միասնական քննությունը՝ փոխարինելով ավարտական քննական տարբերակով, ապա միասնական քննության համար իր վճարած 1500 դրամը ԳԹԿ-ն վերադարձնում է: Իսկ միասնական քննության համար նախատեսված 1500-ական դրամներն էլ, ԳԹԿ մամուլի խոսնակի խոսքով, ծախսվելու են թեստերի տպագրության եւ քննությունների կազմակերպման համար: Ի դեպ, այս տարի ավարտական քննության թեստերը կտպագրվեն Հայաստանում, իսկ միասնական քննությունների թեստերը՝ Անգլիայում:

Դիմում-հայտերի տվյալների վերջնական մուտքագրումից հետո ԳԹԿ-ն կդասավորի շրջանավարտների ցուցակները՝ ըստ քննական առարկաների եւ քննական կենտրոնների: Շրջանավարտներին կտրվեն քննական անցաթղթեր, որոնք կպարունակեն շրջանավարտների անձնական տվյալները, լուսանկարը, քննական կենտրոնի գտնվելու վայրը, քննական առարկան, քննության օրն ու ժամը: Այս մասին շրջանավարտները կտեղեկանան մինչեւ մայիսի 20-ը, իսկ որ անցաթղթերը շրջանավարտներին հանձնելու վերջնաժամկետը հենց մայիսի 20-ն է: Գայանե Մանուկյանը հայտնեց նաեւ, որ այս տարի քննությունները կսկսվեն հունիսի 2-ից:

Դպրոցների շրջանավարտներից բացի թեստային համակարգով մաթեմատիկա առարկայից քննություն կհանձնեն նաեւ հանրակրթական դպրոցների թերի միջնակարգ, այսինքն՝ 9-րդ դասարանների աշակերտները: Թե՛ 9-րդ դասարանների մաթեմատիկա, եւ թե՛ շրջանավարտների ավարտական քննակարգով հանձնված քննությունների արդյունքները ստուգվելու են դպրոցներում: «Թեստերը տրամադրվելու են դպրոցներին, իսկ դպրոցի տնօրենի նախաձեռնությամբ կազմված հանձնաժողովներն էլ, որոնցում ընդգրկված կլինեն ոչ առարկայական կամ հարակից մասնագետներ, ԳԹԿ-ի տրամադրած ճիշտ պատասխաններով կստուգեն քննության արդյունքները: Ինչ վերաբերում է միասնական քննություններին, ապա դրանք կստուգվեն ԳԹ կենտրոնում, համակարգչով», ընդգծեց Գայանե Մանուկյանը: Նա մեկ անգամ էլ հիշեցրեց, որ ավարտական քննությունը ավարտական վկայական ստանալու համար է, իսկ միասնական քննություն հանձնելիս շրջանավարտը ոչ միայն վկայական է ստանում, այլեւ այդ քննակարգով հանձնած առարկայից ստացած միավորները բուհ ներկայացնելու հնարավորություն ունի: «Քննական աշխատանքների արդյունքները, ըստ ընթացակարգի, հրապարակվում են քննության հաջորդ օրից սկսած 5 օրվա ընթացքում: Առանձնահատուկ դեպքերում նախարարի հատուկ որոշմամբ ժամկետը կարող է երկարացվել 1 օրով», «**Ազգի**» հարցին ի պատասխան նշեց ԳԹԿ մամուլի խոսնակը:

Հիշեցնենք, որ այս տարի միասնական քննակարգով քննություններ անցկացվում են հայոց լեզու եւ գրականություն, մաթեմատիկա առարկաներից եւ 4 օտար լեզուներից: Մյուս տարի միասնական քննական համակարգով կանցկացվեն նաեւ մնացած առարկաները՝ ֆիզիկա, կենսաբանություն, աշխարհագրություն, քիմիա եւ հայոց պատմություն: Ի դեպ, այս առարկաների ուղեցույցները շատ ավելի վաղ կպատրաստվեն: Գայանե Մանուկյանի համոզմամբ, հիշյալ առարկաների ուղեցույցներն ու թեստային նմուշները շրջանավարտների սեղաններին կհայտնվեն այս տարվա սեպտեմբերին:

ԳՈՀԱՐ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ

Ձերբակալվեց քարեր նետելու կասկածանքով

Մարտի 1-ին Երեւանում հրահրված զանգվածային անկարգություններին մասնակցելու կասկածանքով մարտի 9-ին ոստիկանության Մասիսի բաժին բերման է ենթարկվել 1980-ին ծնված Ռոման Մնացականյանը: Նա մարտի 1-ին Երեւանի Մաշտոցի պողոտայում մասնակցելով զանգվածային անկարգություններին՝ կասկածվում է ոստիկանության աշխատակիցների վրա քարեր նետելու մեջ: Ռոման Մնացականյանը ձերբակալված է: Նախապատրաստված նյութերն ուղարկվել են հատուկ քննչական ծառայություն:

Սպանեց եւ ինքնասպան եղավ

Ոստիկանության Շենգավիթի բաժնում ահազանգ է ստացվել, որ Երեւանի Ներքին Չարբախի 2-րդ փողոցի թիվ 10 տանը սպանություն է կատարվել: Դեպքի վայրում օպերատիվ խումբը պարզել է, որ մարտի 10-ին, ժամը 05-ին նշված տանը կենցաղային հարցով ծագած վիճաբանության ժամանակ 1935-ին ծնված Ալեքսանդր Գրիգորյանը խոհանոցային դանակով հարվածել է որդու՝ 1973-ին ծնված Էռնեստ Գրիգորյանի որովայնին, ապա մուրճով մի քանի անգամ գլխին, սպանել է նրան, այնուհետեւ նույն դանակով հարվածելով իր որովայնին, ինքնասպան է եղել:

Ջրատարից հանեցին խեղդված վարորդին

Մարտի 10-ին Էջմիածին-Մարգարա ճանապարհին ջրատարն է ընկել իր վարած «ԲՄՎ» մակնիշի ավտոմեքենայով 1958-ին ծնված Կարապետ Սիֆայելյանն ու տեղում մահացել:

Զենք-զինամթերքը պահել էին գերեզմանատանը

Զեյթունի գերեզմանատան պարսպի տակ՝ սալաքարի արկղի մեջ ոստիկանության աշխատակիցները հայտնաբերել են ինքնաշեն 1 նռնակ, նռնակի 1 պայթուցիչ, ինքնաձիգի փողի 1 խողովակ, «Մակարով» տիպի ատրճանակի 3 պահունակ, ինքնաձիգի 2 պահունակ՝ յուրաքանչյուրը լիցքավորված 5,45 մմ տ/չ 30-ական փամփուշտով, ինքնաձիգի 5,45 մմ տ/չ 111, 7,62 մմ տ/չ 3, գնդացրի 11 մմ տ/չ 1, «Մակարով» տիպի ատրճանակի 9 մմ տ/չ 11 եւ «ՏՈՏ» տիպի հրացանի 1,5 մմ տ/չ 48 փամփուշտ: Հայտնաբերվածն ուղարկվել է փորձաքննության, կատարվում է հետաքննություն:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԸ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) /հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Օպերատիվ լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

32-ամյա սպան իրեն պատասխանատու է համարել իր զինվորների համար

Ես չգիտեմ՝ ճանի հրամանատար կարող է կյանքը զոհել իր զինվորների համար, ընդհանրապես՝ ինքնազոհությունը հատո՞ւկ է մարդուն, թե ցավ ներքին է տրված: Բայց փաստն ի սպի է՝ մարտի 1-ին եւ 2-ին տեղի ունեցած իրադարձությունների ժամանակ, որոնց ցավ երեսներ դեռ կառչ են լույսի, մեզ պարզեցին նաեւ անձնազոհության օրինակներ: Նրանցից մեկը, զինծ, Ազգ «Ժառանգություն» խմբակցության պատգամավոր Արմեն Մարտիրոսյանի կեցվածքն էր, որ մարմնով վահան դառնալով եւ վիրավորվելով՝ փրկել է ոստիկանության սպային, մյուսը՝ ոստիկանության ներքին զորքերի սպա Համլետ Թադեւոսյանի

Վարդգես հորեղբայրը, բոլորն էին պատմում նրա՝ ոստիկանության ներքին զորքերի ճոռհրաձգային գումարտակի 1-ին հրաձգային վաշտի հրամանատար, կապիտան Համլետ Թադեւոսյանի առինքնող ու սիրելի կերպարի մասին, որին հեռևահուն արդեն մայրի կոչում են ընկերները:

Իսկ նրա՝ արդեն մայր Համլետ Թադեւոսյանի ընտանիքը սովորական հայ ընտանիքներից մեկն է, որտեղ առանձնապես հեշտությամբ չեն սոցիալական հարցերը լուծվել, որտեղ երկու եղբայր ավտոասում-մի ոչք ընտանիք էին պահում, հայրն էլ նոր էր մեկնել արտագնա աշխատանքի՝ որդու մահվան լուրը նրան

Քրիստինեն՝ կինն ասում է, որ իրենց առաջնեկ Արայինը, որի ծննդյան օրը հենց այսօր է, դեռ հարցնում է պապայի մասին, իսկ որ ուրիշն է պապայի մասին հարցնում՝ պատասխանում է. «Դեռ, ներքին զորքեր է գնացել Համիկը, հետո կգա»: Չորը Համիկ էր կանչում: Քիչ բան էր պատմում կռվի աշխատանքից, պատմել է, որ Նոր տարվա ծրագիր էր կազմակերպել իր զինվորների հետ, նվերներ էր տվել, վաշտում 60 զինվորի հրամանատար էր. «Ասում էր՝ դժվար է, բայց սիրում էր գործը, սիրելով էր դժվարությունները անցնում էր, առանց զինվորի չէր պատկերացնում իրեն: Իսկ երեխ-

առարին էր, որ տասնյակ մարդկանց կյանքը փրկեց՝ իր կյանքը զոհելով, վերջին դեպքի վերաբերյալ առաջին գնահատականները, ճիշտ է, հնչել են, սակայն մի փոքր ժամանակային հեռավորությունից դիտարկելիս սա ծառայական պարտականությունն անձնազոհ կերպով կատարելու իրադարձությունից կարող է վերածվել նաեւ դասագրքային պատմության...

Համլետ Թադեւոսյանը երեկ մի ճանի վայրկյան է ունեցել՝ մտածելու համար. թեկը խաչած նռնակը ուր որ է պայթելու է, իր զինվորները կողքին են, շուրջը բազմաթիվ մարդիկ: Երեւի կայծակնային որոշում է եղել՝ 32-ամյա սպան իրեն պատասխանատու է համարել իր զինվորների համար, այլ կյանքերի համար, եւ որոշումը եղել է այն միակ հնարավորը, որը նվազագույն կյանքեր է խլելու՝ զոհել սեփական կյանքը: Եվ սպան կայացրել է այդ միակ որոշումը՝ մարմնով կասեցնելով պայթյունի ուժը: Ո՞վ է այն մարդը, որ կարող է այդ կերպ առաջնորդել ուրիշների փրկությունը: Արդյո՞ք նրան հատուկ մայր է ծնել, արդյո՞ք կրթության ու դաստիարակության ուժը, մյուսներից տարբե՞ր ճանապարհ է անցել...

Եղվարդի Շիրակի փողոցի 68 տանը, ուր ապրել է Համլետ Թադեւոսյանը՝ եղբոր, երկու քույրերի, ծնողների, կնոջ եւ երկու փոքրիկ զավակների հետ, սարսափելի լռություն է իշխում: Մայրը՝ տիկին Գոհարը անառողջ ցավի մեջ, սակայն, խոսք գտնում էր իր որդու արժանիքների մասին հարցնողին պատմելու, որ աշխատանքը ցավ էր սիրում՝ մի օր չի բացակայել, որ իր զինվորներին իր երեխեքի պես էր սիրում, որ եղվարդցի չկար, որին մի բանով օգնած չլիներ, որ մոտեն անդադար էր ժպիտից՝ որ, որ... ուրիշ ցավոտ մայրական թվարկումներ: Որ Նոր տարում ամբողջ վաշտը տուն բերեց՝ Նոր տարի արեցին...

Չեղինե քույրը, կինը՝ Քրիստինեն,

հետ բերեց: Սովորական մանկություն է եղել՝ ֆուտբոլի, երգելու հանդեպ սիրով, լավ սովորելով: Հետո էլ՝ ՆԳՆ բարձրագույն դպրոց, 1997-ից՝ ծառայություն մինչեւ վաշտի հրամանատար... Որտե՞ղ է հասկացել ուրիշների համար պատասխանատու զգալու ճիգը, արդյո՞ք միայն ծառայության բերումով, թե՞ նաեւ այն շաղախում, որ մարդ սնանում է ծնունդով: «Բոլորի կողմից սիրված է եղել, մոտիկը դեմքին: Նրա մոտ չկար «ես» բառը, բոլորին իրենից բարձր էր համարում, բոլոր զինվորների կողմից էր սիրված: Իր զինվորներից մեկը, որ նույնպես վիրավորված էր, խնամելով նրա մահը՝ այնպես էր ողբում, որ հարազատները մնացել էին զարմացած: Ընդհանրապես ոչ բոլոր հրամանատարներին է զինվորը սիրում», սա Վարդգես հորեղբոր գնահատականն է: Պատկերացնո՞ւմ էին, որ ուրիշի կփրկի. քույրը համոզված էր. «Հա, կաներ, ինքը կաներ: Անհնար էր, որ ինքն իմանար մեկը նեղության, դժվարության մեջ է, չհասներ: Իրենից հավասարը էր: Համեստ էր, ազնիվ էր, ամեն ինչ էր»:

իրն հեռիպ պատմելով ննջեցնում էր», հոգոց է հանում Քրիստինեն:

«Չհասցրինք առանձին տուն-տեղ անել իրեն. բոլորս մի տան մեջ ենք ապրում, նոր պիտի տունուտեղ անեինք», արցունքը տիկին Գոհարին խեղդում է:

Համլետ Թադեւոսյանն արեց այն, ինչ այսօրվա իրականության մեջ մոռացված է մի ֆիլմ, այսօրվա «արժեքների» մեջ գուցե դեռ լավ չի ընթերցվում՝ ամեն տեսակ նորօրյա «արժեքների», փողի, ունեցվածքի հետեւից ընկած երիտասարդ մարդկանց կողքին Հայաստանում նաեւ այդպիսի երիտասարդներ են ապրում, եւ երբ պահը գալիս է՝ մենք հասկանում ենք նրանց դավանած արժեքների եւ ուրիշ «արժեքների» տարբերությունը:

Ու հիմա նրա երկու փոքրիկները մնում են պետության ու այլ մարդկանց հոգածության հույսին, ճանի որ նրանց հայրը՝ ոստիկանության սպա Համլետ Թադեւոսյանը սեփական կյանքը տվել է ուրիշներին:

Պետությունն էլ նրա զավակների ճակատագրի հանդեպ հոգածու լինելու պարտավորությունն ունի:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- Ժամը 11.00-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության եւ անասնաբուժական պետական տեսչության պետ Գրիգոր Բաղյանը:
- Նույն ժամին «Հայացք» մամուլի ակումբի հյուրերն են երիցեւ Չարենցի անվան տուն թանգարանի տնօրեն Լիլիթ Հակոբյանը եւ չարենցագետ Դավիթ Գասպարյանը:
- Ժամը 11.30-ին «Հայելի» ակումբի հյուրերն են տեր Շահե ճահանան եւ երգչուհի Աննա Մայիլյանը:
- Ժամը 12.00-ին Մամուլի ազգային ակումբի հյուրն է ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպան Արմեն Հարությունյանը:
- Ժամը 12.00-ին ԳԱԱ նախագահության շենքի կլոր դահլիճում տեղի կունենա ֆիզիկոս, հասարակական գործիչ Թինա Ասաթիանիի 90-ամյակին նվիրված միջոցառում:
- Ժամը 12.30-ին ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նիստերի դահլիճում տեղի կունենա աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիայի հանձնման պաշտոնական արարողությունը:
- Ժամը 19.00-ին Նարեկացի արվեստի միությունում ներկայացվելու է Թենգիզ Աբուլաձեի «Աղաչանք» ֆիլմը:

Հայաստանում գների բարձրացում է արձանագրվում

1-ին էջից

Որոշ ապրանքներ վերջին մի ճանի օրերին թանկացել են մինչեւ 20 տոկոսով: Կան ավելի նվազ թանկացած ապրանքներ: Բնակչության վրա ամենամեծ ազդեցությունն են թողնում հացի եւ հացամթերքների գների թանկացումները: Գոնե Երեւանում հացի գները թանկացել են միջինը 10-15 տոկոսով: Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի լրատվական ծառայությունից դրանց հիմնավորվածության մասին մեր հարցին պատասխանեցին, որ գների դիտարկումը շարունակվում է եւ արվում է ամեն ինչ, որ դրանց աճը հնարավորինս շուտ պարզ լինեն:

Այստեղ հարկ է միաժամանակ նշել, որ հացահատիկի գների բարձրացումը զուտ հայաստանյան երեւույթ չէ: Այդ միտումն առկա է ամբողջ աշխարհում եւ մասնագետները ցորենի գների հետագա աճ են կանխատեսում: Դա պայմանավորված է մի կողմից նավթի գների բարձրացմամբ, որն իր ազդեցությունն է թողնում մնացած բոլոր սպառողական ապրանքների գների բարձրացման վրա, մյուս կողմից՝ հենց նույն՝ վառելիքի գների բարձրացման պատճառով աշխարհում ավելի հաճախ է օգտագործվում դարձյալ ցորենից ստացվող բիովառելիքը: Այսինքն, արտադրվող հացահատիկի մի մասը դառնում է վառելիք, ինչն էլ պակասեցնում է դրա առաջարկն ու բերում գների բարձրացման: Մասնագետները նշում են նաեւ արագ զարգացող երկու խոշոր երկրների՝ Չինաստանի եւ Հնդկաստանի կողմից ավելի մեծ ծավալների ցորենի պահանջարկի ավելացումը, ինչը նույնպես բերում է դրա ծավալների նվազմանն աշխարհում եւ գնի բարձրացմանը:

Պատկերացում կազմելու համար, թե ինչպես է փոխվել ցորենի գինն անցնող մեկ տարվա ընթացքում, տեղեկացնենք, որ անցյալ տարվա հունվարին 1 տոննա ցորենի միջազգային գինը ԱՄՆ-ում կազմում էր մոտ 215 դոլար, այս տարվա մարտին արդեն այդ գինը հասել է ԱՄՆ-ում 480 դոլարի: Այսինքն՝ ակնհայտ է, որ հացահատիկի եւ մասնավորապես ցորենի գների աճն աշխարհում ընթանում է եւ մեծ բացառություն կազմել չէր կարող:

Սեփական երկրներում ցորենի եւ հացի գների կտրուկ բարձրացում չթույլատրելու համար հացահատիկ արտահանող մի շարք երկրներ՝ Ռուսաստանը, Ուկրաինան, Ղազախստանը, արտահանման համար մաքսատուրքեր են սահմանել: Օրերս Ռուսաստանի կառավարությունը որոշել է երկարացնել ցորենի արտահանման վրա դրված 40 տոկոս մաքսատուրքը մինչեւ հուլիս ամիսը, դրա արտահանումը խոչընդոտելու եւ ավելի մեծ պաշարներ երկրում պահելու համար:

Ցորենի գների բարձրացման հարցը քննարկվել է նաեւ մեր հարեւան երկրում՝ Ադրբեջանում: Այդ երկրի հակամենաշնորհային պետական ծառայությունն իր դիտարկման արդյունքում պարզել է, որ գների չհիմնավորված բարձրացում չի եղել եւ գների բարձրացման գործընթացն ամբողջ աշխարհում է:

Վերադառնալով Հայաստանին, նշենք, որ ցորենի եւ ալյուրի հիմնական ներմուծողները մեզ մոտ երկու ընկերություններ են՝ «Մանանա գրեյնը» եւ «Մայենս գրուպը»: Սակայն նրանք չունեն գերիշխող դիրք, ճանի որ մեր երկրում սպառվող ցորենի մի մասը՝ մոտ 40-45 տոկոսն արտադրվում է տեղում: Ի դեպ, հենց Հայաստանում ցորենի ինքնաբավ արտադրություն ունենալն է դիտարկվում որպես այս հարցում արտերկրից կախումն էապես թուլացնելու միակ միջոց: Ճիշտ է, դա չի նշանակում, թե մեր արտադրած ցորենի գները ընդհանրապես կախում չեն ունենալու միջազգային գներից, բայց դա հնարավորություն կտա կանխելու կամ մեղմելու հնարավոր կտրուկ թանկացումները: Գյուղնախարարն անցյալ շաբաթ հայտարարեց, որ կառավարության ծրագրով նախատեսվում է, որ մինչեւ 2010 թվականը կունենանք ցորենի ինքնաբավ արտադրություն: Իսկ մինչ այդ Հայաստանում շարունակվում են գների բարձրացումները եւ առավելագույնը, ինչ կարող են եւ պարտավոր են անել իշխանությունները, դրանց չհիմնավորված (հակամրցակցային համաձայնությունների հետեւանքով) թանկացում թույլ չտալն է:

Ասի կրկնությունը հաճախ է ճշմարտության տեղ անցնում

1-ին էջից

Հասկանալի է, որ իրապես տեղի ունեցածն ու կրած կորուստները, ասենք, մարտի 9-10-ի հրաձգության ժամանակ իրեր զոհված մեկ ադրբեջանցու եւ նման այլ տարբերակների մասուցումը հասկորեն կարող է հետաքրքրել արդեն իսկ հայտարարված 8 զոհերի «արդարացման» ճակատականություն:

Բայց երբ այս արտաեռեկատվությունը որեւէ կերպ չեն արձագանքում հայկական կողմից, մնում է ուղղակի զարմանալ: Ո՞վ է որոշել, որ սկյալ դեպքում լռությունն ու արհամարհանքը արժանի պատասխան են լրատվական դաշտ նետվող այն «տեղեկությունների», թե իբր հայկական կողմը ամեն օր, տասնյակներն ամեն օր խախտում է հրադադարի ռեժիմը, որ կան կորուստներ:

Ընդ որում, որևան էլ տարօրինակ է, լռում է ոչ միայն հայրենի պաշտպանության նախարարությունը, այլեւ արտաքին գործերի գերատեսչությունը: Մինչդեռ վաղուց ժամանակն է հերքելու, այն էլ լավագույն դեպքում, ծեւավորված մոտեցումից անցնելու նախաձեռնող քաղաքականության:

Երբ իր վերջին՝ մարտի 4-ի ասուլիսում արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը խոսում էր այն խնդրից, թե Ադրբեջանը ոչ միայն ակնանընդետով էր խախտել հրադադարի ռեժիմը, այլեւ հարձակողական էր դարձել իր դիվանագիտությունը, թերեւս միայն արձանագրումը բավարար չէր համարվեր: Տեղեկություն տրամադրելը այն պայմաններում, երբ Ադրբեջանը տասն ու միջոց իրար խառնած աշխարհին իրեն համար տարբերակներ է մասուցում,

պետք է լինի հնարավորինս արագ, բնավ էլ ոչ միայն հերքման կարգավիճակով եւ չդիտարկվի որպես ավելի վաս միջոց, ճան սովորական դարձած լռությունն է:

Մյուս կողմից էլ, ինչ խոսք, լավն են նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները, որ տարածաշրջանային իրենց այցելությունների արդյունքում սահմանափակվում են «Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը չունի ռազմական լուծում» կամ «Պատերազմը հարցի լուծման տարբերակ չէ» ձեւակերպումներով: Արդեն գրեթե ամբողջությամբ կրկնվող հայտարարություններում սովորական են դարձել նաեւ կողմերին ուղղված հանդարտության, հանդուրժողականության եւ երկրոտական էլի նման գեղեցիկ ձեւակերպված արժեքների պահպանման կոչերը, որ, մասնավորապես, Ադրբեջանի պարագայում գործի արժեք չունեն:

Դրա վառ ապացույցների համար էլ հիշողության բավիղներում թափառելու անհրաժեշտություն չկա: Հենց հաջորդ օրը, երբ Մարտակերտի շրջանում Ադրբեջանը կորուստներ էր կրել իր նախահարձակ լինելու փորձի պատճառով եւ թերեւս այն հույսի, թե ներկայացված տարբերակը կիմանալով գտնվող Հայաստանի պարագայում իրեր առանց բանակի էր մնացել Լեռնային Ղարաբաղը, Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը արդեն որերորդ անգամ խոսում էր ռազմական գործողությունների մեծ հավանականությունից: Եվ ո՞ւր էին, ուրեմն, նույն ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները, երբ Ալիեւը կրկին երկրի

բնակչությանը փորձում էր վստահեցնել, թե «ինչ գնով էլ լինի, վերականգնելու ենք Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը»:

Տարօրինակ պատկեր է ստացվում. Ադրբեջանը հարձակվում է, Ադրբեջանը անվերջ խոսում է պատերազմը վերսկսելու ցանկություններից, իսկ հայկական կողմը կամ բնավ չի բարձրացնում այս երկրի ռազմատենչության անթույլատրելիության հարցը, կամ էլ չի բարձրացնում հարկավոր ձեւով կամ մակարդակում: Եվ ինչքան էլ Ադրբեջանը օգտվի նավթային գործոնից, ինչքան էլ Եվրոպան ու դրանից արեւմուտք տերությունը երկակի ստանդարտների կիրառման դասական օրինակներ ցույց տան, ոչ մի կերպ պասիվությունը արդարացված չի դառնա:

ՄԵՐ ՅՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Քաջերից քաջը՝ «Երկաթե սեւ գեներալը» 102 տարեկան է

1906-ին ծնվել է հայ ժողովրդի ամենանշանավոր զորավարներից մեկը՝ մարշալ Համազասպ Խաչատուրի Բաբաջանյանը, որը սկզբում «Ծիտիկ», հետո «Լեռնային արծիվ», ավելի ուշ՝ «Երկաթե սեւ գեներալ» կամ «Սեւ վագր» մականուններն էր կրում: Որքան փառավոր ու սերտելի է նրա մարտական ուղին՝ որպես հերոս ու իմաստուն զորավարի դերում դափնեպսակ տանող ճանապարհ, այնքան կարեւոր է նրա անձնական կյանքի վերաճայումը արդեն ոչ սովետական, այլ ազատ Հայաստանում ապրող լրագրողի աչքերով: Հ. Բաբաջանյանի կենսագրության վերջին շրջանը լի է հարցականներով, քանի որ մարշալի ընտանիքի ողբերգությունը այսպես էլ վերջնական պատասխաններ չունի այն հարցին, թե ինչպես մի յարաբաստիկ ճակատագրով վերջացավ բաբաջանյանական հերոսական ժառանգությունը իր յուրահատուկ գենով, որ հաղթողի գաղտնիքն է կրում:

Համազասպ Խաչատուրի Բաբաջանյանը ծնվեց ու հասակ առավ Չարդախլու գյուղում, որը նաեւ մարշալ Հովհաննես Բաղրամյանի բնօրրանն է: Նա անցավ ողջ պատերազմը, մինչեւ Բեռլին՝ հաղթանակին զուգահեռ կերտելով հաղթելու ռազմավարական արվեստի իր դասագիրքը: Եվ հաւկ էր, որ մեծ ռազմավարի երբ ոչ 100-ամյա հոբելյանը, ապա գոնե ծննդյան օրը նշվեր ոչ մեկ-երկու երեկույթով, այլ խոսք հեստնողականորեն: Նրաժանն է ոչ միայն հեռուի, մարշալի ոգեկոչումն, այլեւ պատմության հերոսական էջերը սերունդ սերունդ փոխանցելու պարտականությունը եւ դրանք պատանիների դաստիարակության ծառայեցնելը:

«Ծիտիկը», նույն ինքը՝
«Սեւ գեներալ»-ը, նույն ինքը՝
Համազասպ Բաբաջանյանը

Նա ծնվել է 1906 թվականի փետրվարի 18-ին: Մանկության տարիները անցկացրել է գյուղում: Զննայած Ճիհարին կազմվածքին, հովվի որդին հոր հետ սարերն էր ելնում, արթնում առավոտյա սողած սյունից, բարձրանում երկնամեր սարերն ու արծվի ճախրանքի բարձունքից դիտում աշխարհը: Հետաքրքրության պատճառով ճանաչած տանիքների ծերից գտնում էր իրենցը: Սրա շարունակում էր վերելքը՝ դեպի երկնասլաց բարձունքը, սավառնում էր երկնի կապույտում խոյացող թռչունների վեր, սարից ներ գլորում (նրա սիրած զբաղմունքն էր), ժպտում կանաչին ցվող դաշտերի ելեւէջով, փախչում նրանց եւ հրճվում նրանցից պոկված լուրերի թռիչքով: Չարդախլուի բարձրաբերձ սարերը նրան լայնախոհ մտքով ու հեռահար հայացքով դիտելու ունակություն նվիրեցին: Ինքը, որպես երախտագիտություն, տարիներ անց գրեց. «Երբ մի հեռավոր հայացք եմ ձգում իմ անցած ճանապարհի օրերին, աչքերիս առաջ հառնում է իմ հայրենի Չարդախլուն, որը նման չունի ամբողջ աշխարհում: Նրա կարոտը հանախ է ձգում դեպի այնտեղ, դեպի իմ օրրանը, որ սնել ու զորանալ է դարձրել ինձ: Նրա մանուշ օդով եմ ես զորացել, զորավար դարձել»:

1915-ին Բաբաջանյանների ընտանիքը տեղափոխվեց Թիֆլիս, սակայն շուտով վերադարձավ հայրենի Չարդախլու, ուր Համազասպը մնաց մինչեւ 1925-ը, զբաղվեց հողագործությամբ, սակայն զինվորական արվեստի սերը երբեք չմարեց նրա սրտում: Ու երբ 19-ամյա պատանին հագավ զինվորականի համազգեստը, կասարվեց նրա նվիրական երազանքը՝ նա զինվոր էր: Սկզբում սովորեց Ա. Մյասնիկյանի անվան միացյալ ռազմական դպրոցում, ապա փոխադրվեց Թիֆլիսի անդրկովկասյան զինվորական հետեւակային ուսումնարան:

Առաջին մարտական մկրտությունը Հ. Բաբաջանյանն ստացել է 1939-40 թթ. ծանոթ՝ սպիտակ ֆինների դեմ մղված կռիվներում:

1941-ին ԽՍՀՄ տարածք ներխուժած պատերազմը Բաբաջանյանը դիմավորեց 19-րդ բանակում, որ տեղակայված էր արեւմտյան սահմանի մոտ: 1941-ի աշնանը նա նշանակվում է 395-րդ հետեւակային գնդի հրամանատար, որն այդ օրերին կռվում էր Սմոլենսկի ուղղությամբ: Բաբաջանյանը հայտնվում էր այնտեղ, ուր թեժ մարտեր էին մղվում: 1943-44 թթ. ծանոթը Բաբաջանյանի հրամանատարության տակ գտնվող զորամասերը մասնակցում էին Արեւմտյան Ուկրաինայի ազատագրմանը: Կազաքին խաղաղ գրավումը եղավ նրա փայլուն ռազմավարական հնարքների ապացույցը: Նա որոշեց քաղաքը գրավել գիշերով: Բաբաջանյանը հրահանգեց միաժամանակ միացնել բոլոր տանկերի, մեքենաների, զրահապատ ինքնագնացների լույսերը, շչակներն ու ազդանշանները: Եվա այդ գիշերվա ահարկու հարձակման զորեղականքը էլ կրեց բաբաջանյանական ոճը անվանումը: Նրա մասին մի առիթով գեներալ Ի. Դրեմովը գրել է. «Սանդիսլավի ուղղությամբ մղված կռիվներում Հ. Բաբաջանյանը որպես բրիգադի հրամանատար աչքի ընկավ իր համարձակությամբ, վճռականությամբ, հնարքով: Բրիգադը դրսեւորելով սքանչելի շարժունակություն, շրջանցեց հակառակորդի թիկունքը եւ կտրեց նրա նահանջի ուղին»: Այդ մարտերում բրիգադն ազատագրել է ավելի քան 50 քաղաք եւ բնակավայր:

1944-ին Բաբաջանյանը կոկորդից ծանր վիրավորվում է: Նրան մի զինվոր 3 կմ տարածություն տանելով հասցնում է թիկունք: Առափինվելուց հետո նա պահանջում է իրեն հետ ուղարկել դեպի ճակատ: Այսպես, մինչեւ 1945-ի մայիսի 2-ը, երբ նրա տանկերը վերջին համազարկը տվեցին Ռայխստագի մոտ:

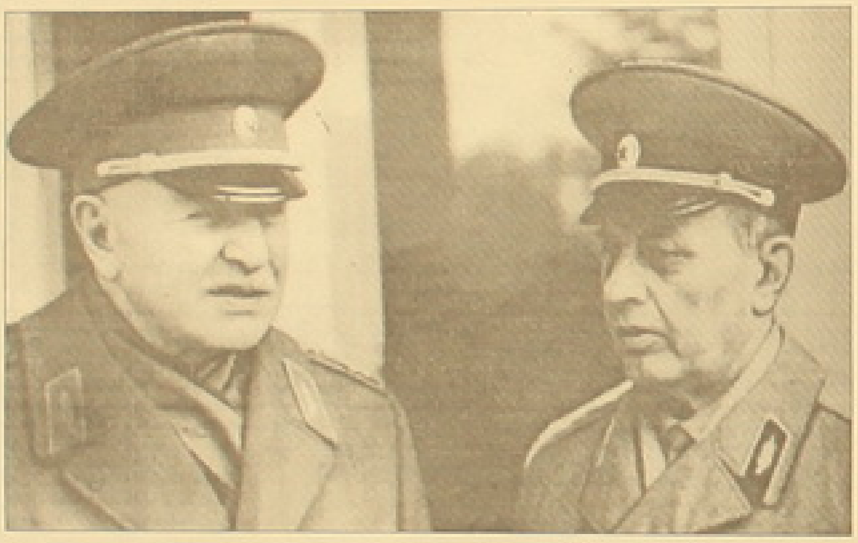

Երկու մարշալ մի գյուղից. Հովհաննես Բաղրամյանի հետ

Ասպետի ոես ազնիվ

«Ասպետի պես ազնիվ, ծաղկավորի պես համեստ, զինվորի պես պարզ ու սրտաբաց...» (հասված Յ. Սադովսկու «Ծառայությունն այսուհետեւ է՝ հաղթել» կենսագրական գրքից): Այսպես է նրա մասին արտահայտվել Գյոտմանը: Ինքը՝ Բաբաջանյանն էլ շատ էր սիրում այդ խոսքը՝ ասպետի պես ազնիվ, նրանում մեծ իմաստ էր տեսնում: Դա բխում էր նրա հարազատ լեռնային երկրի խիստ օրենքներով ստացած դաստիարակությունից, տղամարդու մեջ դեռ փոքրուց ասպետի պատվախնդրություն եւ արդար գործի պաշտպան դաստիարակելուց:

Բաբաջանյանը համագյուղացիների հուշերում

Բաբաջանյանին առանձին ոգեւորությամբ են հիշում նրա համագյուղացիները: Պատմում են, որ մարշալ Հ. Բաղրամյանը ամեն սեղան նստելիս առաջինը նրա կենացն էր խմում: «Այդքան հասարակ մարդ, մինչ հիմա զարմանում է ՍՍՀՄ հերոս Գուրգեն Մարտիրոսյանը: Նա առիթը բաց չէր թողնում իր հին, հովիվ ընկերներին հավաքելու, տղայական արարները հիշելու համար: Միաժամանակ խոսքին հասուս մարդ էր՝ զինվորական խիստ կեցվածքով ու վարվելակերպով»: Մի անգամ սաստեց իր մոտ անձնական խնդրանքով գնացած զինվորականի հորը՝ ինչ ես արժեքը նման լաց լինում, չարդախլեցին լաց չի լինում, նա կռվում է»:

Վերջաբանի փոխարեն

Զննայած մեր ժամանակներում ընդունված չէ մեծ շուքով մեծարել Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներին, նրանց մասին հրապարակումներ ու ֆիլմեր նկարահանել, այնուամենայնիվ դրա կարիքը կա: Կկա՝ կանգնեցի սեթեւեթանքով երիտասարդները, որոնք պետք է շարունակողը լինեին իրենց նախնյաց դյուցազնական պատմության ու ժառանգորդը արիասիրտ նախնիների, արժանապատիվ ու հզոր զորավարների: Այսպես թե այնպես, 2006-ը հոբելյանական տարի էր: Այդ առթիվ մեծ զորավարի անունով է կոչվել ԼՂՀ զորամասերից մեկը: ՀՀ Կենտրոնական բանկը Հ. Բաբաջանյանի պատկերով հուշադրամ է սեղծել: Ասում են՝ ՀՀ պաշտպանության նախարար եղած ժամանակ Սերժ Սարգսյանը խոստացել է մեծ զորավարի արձանը կանգնեցնել Երեւանի փողոցներից մեկում: Չարդախլեցիները, բոլոր հայորդիները Բաբաջանյանի սխրանքով ոգեշնչված սպասում են: Չէ՞ որ 102 տարի առաջ հայ ժողովուրդը ծնեց իր այն եզակի զորավարին, որն ասել էր՝ թող սպեր, եւ ես կվերադարձնեմ Արեւմտյան Հայաստանը: Ով ծանաչում է Համազասպ Խաչատուրի Բաբաջանյանին, գիտի նրա զինվորական գրագիտության ասիծանի, քաջերից քաջ տեղողի ու անդասելի համեստության մասին, չի կարող կասկածել նրա խոսքին:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԿԱՐԵՎՈՐԸ ՓՈ՞ՂՆ Է

Տեսակետս ցանելու եւ հնձելու մասին

Հայոց պատմությունը երկրաշարժությունների պատմություն է, որը մեզ դաս չի լինում, ուստիեւ մնում է դասընթաց «Հայոց պատմության» դասագրքերում, ու ...սերունդ է «դաստիարակվում»:

Ստորեւ վերջին շրջանի երեւանյան իրադարձությունների մասին, ես ինձ հարց եմ տալիս՝ ինչո՞ւ այսպես եղավ, ինչո՞ւ ժողովուրդը վերածվեց սպանողի ու սպանվողի, խփողի ու խփվողի, թալանողի ու թալանվողի: Պատասխանը, ծածկված շրջանառվող վարկածներից զատ, ուզում եմ տեղափոխել մեկ այլ ոլորտ՝ մշակույթի, հայի հոգեւոր եւ արժեքային կերպարը ձեւավորող համակարգի ոլորտ:

Մարտի 1-ի իրադարձությունների զուգահեռները բավականին աներևակայելի հունով էին ընթանում Վանաձորում: Երբ Երեւանում խաղաղապետարանի ապակիներն էին ջարդում, երբ արդեն ոստիկան էին ծեծում, ու մեքենաներ էին այրվում, Վանաձորում... համերգ էր:

Մայրաքաղաքից եկած «աստղերը»՝ Աշոտ Ղազարյան եւ Նարինե, համով էին անում ու երգում՝ զվարճացնելով ներկաներին:

Հարց եմ տալիս՝ ինչո՞ւ, ո՞ր քաղաքական սկզբունքով: Երեւի Վանաձորը Հայաստանը չէ, ինչ կարեւոր է, որ մայրաքաղաքում մարդ են սպանում: Կարեւորը փողն է: Ինչպե՞ս կարելի է դրանից հրաժարվել, չէ՞ որ տոմսերը վաղուց էին վաճառվել:

Մի՞թե սա պատահականություն է, ո՞ւր է ավելացավ (եթե կարելի է, իհարկե, այս բառն այստեղ օգտագործել) պատասխանատվությունն իր ժողովրդի, ընկալող ու երբեմն պարզապես կրկնօրինակող սերնդի առջեւ, ինչ է այսօրվա պատանին, երիտասարդը սովորելու այդպիսի «աստղերից»... անտարբերություն, թեժ ունենալու հոգեբանություն: Վարկենք ըստ Նեռոնի.

- Ինչ է պետք ամբոխին:
- Հաց ու թամաշա:

Ուրեմն, կարեւորը փողն է:

Եվ խնդրեմ, մարդուն կարելի է դարձնել ամբոխի տարր եւ լսել ուր ուզում ես:

Մյուս նկատառումս վերաբերում է մեր տեղական FM ռադիոկայաններին: Երբ երեւանյան փողոցային ընդհարումների թեժ պահին եթեր էր հեռարձակվում հերթական պատվերով համերգը՝ մոտավորապես այսպիսի բովանդակությամբ.

- Բարեւ Ձեզ, ներկայացեք, խնդրում եմ:
- Ես ինչ կամ՝ էն ինչ...
- Ինչպիսի՞ն է Ձեր տրամադրությունը:
- Շատ լավ, շատ բարձր...

Սոսկալու բան էր: Ես խոսքեր չէի գտնում բառային կաղապարի մեջ լսածս դնելու համար: Մարդիկ են մեռնում, հեռավոր ինչ-որ տեղում չէ, այստեղ, իսկ սրանց տրամադրությունը շատ բարձր է: Հաղորդավարին էլ իրենց տոն են հրավիրում նրա սիրած կատակի «ժարգոն» ուսելու, եւ հնչում է երգ կոչվող հերթական միջակությունը, որն էլ այսօրվա մշակութային (թերեւս՝ պսեւդոմշակութային) նմանակման տիպիկ արտացոլումն է: Հեռարձակողը եւս նախորդների նման կարող է որեւէ պատահականություն բերել, ասենք, հրահանգ չի եղել կամ դրա պես մի բան: Եվ ունենում ենք այն, ինչ ունենում ենք. «համերգասերների» մի ստվար զանգված, որը եւս պոտենցիալ ունի ամբոխ դառնալու, որին կառավարելու միջոցով կարելի է անկառավարելի դարձնել:

Պարզվում է, որ առանց վերին հրահանգի այլեւս ընդունակ չենք որոշում կայացնելու, ունենալու սեփական կարծիք՝ համարձակ ազգի մշակույթը կրող մարդու կերպարի բնութագրերից: Խորհրդային կարգերն էին մեռ առնում, անեկդոտներ էինք պատմում թուլակամության եւ անհաշվի ինֆանտիլիզմի մասին: Միթե հիմա նույնը չէ: Այսինքն՝ գյադեք, ես կողմ անցեք, գյադեք, էն կողմ անցեք...

Սիրտս անկեղծորեն ցավում է այս ամենի համար, որի մեջ ես էլ երեւի մեղքի իմ բաժինն ունեմ որպես ամենատարրական հաղափացի, որովհետեւ ե՛ւ սպանողը, ե՛ւ սպանվողը, ե՛ւ թալանողը, ե՛ւ թալանվողը իմ, մեր ժողովուրդն է, որի պատմությունը մեզ դաս չի լինում:

Ժամանցի փոխարեն գոնե մի օր մենք պետք սգայինք հայի ձեռքով սպանված հայի զավակների համար, որպեսզի թթացման, զոմբիացման այս գործընթացը գեթ մի պահ ընդհատվեր ու սերտեր Homo Sapiens Armenius-ին՝ խնկարկես խորհել իր տեղի, դերի ու նշանակության մասին՝ ոչ դասագրքերի, այլ հայոց պատմության առջեւ: Մտածենք այսօրվա ցանածի մասին, որը վաղը մեր որդիներն ու թոռներն են հնձելու:

Լ. ԿՈՍՅԱՆ
Վանաձոր

«Որքան էլ Տեր-Պետրոսյանը լինի չափավորական, «բազեներն» են հասնում հաշտությանը»

Գրում է թուրքական «Ախիոն» հանդեսը

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի վերադարձը խաղաղականություն ոգեւորել էր Թուրքիայի որոշ շրջանակներին: Թուրքական կենտրոնական թերթերն արձագանքելով այդ ոգեւորությանը, Տեր-Պետրոսյանի վերադարձը ողջունել էին իբրեւ լավ առիթ: Ըստ երեւույթին՝ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման համար Հայաստանին առաջադրվող նախապայմանների կատարման, ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացի կասեցման, ինչպես նաեւ Ղարաբաղյան հիմնահարցի թուրք-ադրբեջանական շահերին համապատասխան կարգավորման առումներով:

ՀՀ նախագահական ընտրությունների ավարտին, սակայն, թուրքական թերթերը ոչ միայն հաշտվեցին ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հաղթանակի հետ, այլեւ ընդգծեցին դրա անառարկելիությունը, հույս հայտնեցին, որ Հայաստանի նորընտիր նախագահը կարգավորման նոր ուղիներ կգտնի Ղարաբաղի հիմնահարցում եւ Թուրքիայի հետ հարաբերություններում: Ավելին՝ դրանք, ի դեմս «Միլլիեթի», հարկ համարեցին ընդգծել. «Տեր-Պետրոսյանի գլխավորած շարժումը կմատնվի անուշադրության եւ շուտով կմարի»:

Սերժ Սարգսյանի նկատմամբ թուրքական թերթերի վերաբերմունքում այսպիսի փոփոխությունն ունի մի շարք պատճառներ: Դրանցից թերեւս ամենակարեւորը Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի շնորհավորական ուղերձն է, որը նա փետրվարի 21-ին հղել էր Հայաստանի նորընտիր նախագահին: Վերաբերմունքի փոփոխության առումով կարեւոր է նաեւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ նրա ընտանիքի հետ ջերմ հարաբերությունների մեջ գտնվող «գորշ գայլերի» ու Թուրքիայում սիոնիզմի ներկայացուցիչների նկատմամբ վարչապետ Էրդողանի խմբավորման «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության ոչ բարյացակամ դիրքորոշումը:

Ինչպես հայտնի է, իսրայելական «Մոսսադի» հետ սերտորեն համագործակցող «գորշ գայլերը» երկրում «խորքային պետության» մաս են կազմում, որի կառավարման ակումբներում են Թուրքիայում սիոնիզմի ներկայացուցիչները: Իսկ Էրդողանի կուսակցությունն այդ պետության դեմ պայքարելու միջոցով փորձում է թուլացնել ինչպես սիոնիստական, այնպես էլ հրեական կառույցների դիրքերը Թուրքիայի քաղաքական կյանքում:

Համենայն դեպս, «Ախիոն» շաբաթաթերթը կրկին անդրադարձել է Հայաստանի հետընտրական շրջանի քաղաքական զարգացումներին եւ հանգել ուշագրավ եզրակացությունների.

«Փետրվարի 19-ին նախագահական ընտրություններից հետո Հայաստանն իրար խառնվեց: Փողոց թափվեցին նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի կողմնակիցները, որոնք «բազեների» ներկայացուցիչ Սերժ Սարգսյանի հաղթանակը «կեղծ» էին համարում: 9-օրյա ցուցարարությունների հետեւանքով առնվազն մահացավ 8 մարդ, մեկը՝ ոստիկան, վիրավորվեց 150 հոգի: Երեւանի փողոցները, որտեղ հրդեհվել էր 200 փոխադրամիջոց, վերածվեցին ռազմադաշտի, երկրում հայտարարվեց արտակարգ դրություն: Այդ ընթացքում Ղարաբաղ-Ադրբեջան շփման գծում տեղի ունեցան բախումներ: Ուշագրավ էին բազմաթիվ ադրբեջանցի եւ հայ զինվորների սպանության պատճառ դարձած բախումների առնչությամբ Սերժ Սարգսյանի կառավարությանը հասցեագրված մեղադրանքները, թե նա փորձում է հասարակության ուշադրությունը ներքին խնդիրներից բեւեռել արտաքինի վրա:

Թեեւ ընտրություններում չափավորական Տեր-Պետրոսյանը չի հաղթել, սակայն ակնկալվում է, որ Ռոբերտ Քոչարյանի նման ծնունդով ղարաբաղցի Սարգսյանի օրոք կբարելավվեն Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի հետ Հայաստանի հարաբերությունները: Անդրադառնալով այդ հարցին, եվրասիական ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնի Կովկասի գծով փորձագետ Հասան Կանբոլաթն ասում է, որ Հայաստանը թեեւ Թուրքիայի առջեւ փակել է երկխոսության դռները, սակայն երկրի նոր առաջնորդը կարող է ավելի մոտ լինել հաշտությանը: Այնուհետեւ փորձագետն ավելացնում է. «Ժողովրդական առածն ասում է. «Հաշտության «բազեներն» են հասնում: Քանի որ Սարգսյանը «բազե» է, ուստի Ղարաբաղի եւ Թուրքիայի հարցերում հաշտությանն ավելի հակված կլինի, քան չափավորականները, որովհետեւ անհաստական որոշումներ ընդունելու դեպքում «բազեներին» դավաճանության մեջ չեն մեղադրի: Այդ իսկ պատճառով նրանք անհամեմատ մոտ են կանգնած հաշտությանը»:

Ընտրություններում պարտված չափավորական առաջնորդ Տեր-Պետրոսյանը նույնպես սկսել է արձագանքել. «Հաշտությունը «բազեներն» են իրականացնում» թեզին: «Վաշինգտոն փոստի» համար տնային կալանքի պայմաններում գրած հոդվածով երկրի վերջին զարգացումներին անդրադարձող Տեր-Պետրոսյանի դիտարկմամբ, «ընտրություններում կատարված անօրինականություններին Արեւմուտքի հանդուրժողականությունն ունի մի քանի պատճառներ: Դրանցից երկրորդը, ըստ նրա՝ գուցե ամենակարեւորը, որ հաճախ է շրջանառվում, հետեւյալն է. «Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցն ի վիճակի են լուծել ղարաբաղյան ծագում ունեցող եւ երկրում կոշտ դիրքորոշման կողմնակցի համարում վայելող (ինչպիսին են Քոչարյանն ու Սարգսյանը) առաջնորդները»: Տեր-Պետրոսյանը հոդվածում մեղադրում է միջազգային դիտորդներին, թե չեն կատարել իրենց պարտականությունները: Դիտորդները, սակայն, մերժում են նրա մեղադրանքները»:

Հոդվածի վերջում «Ախիոնը» ներկայացնում է ՀՀ նորընտիր նախագահ Սերժ Սարգսյանի հակիրճ կենսագրությունը, ընդգծելով, որ նա սերտ հարաբերությունների մեջ է հայկական սփյուռքի հետ:

ՎԱՀԱՆ ԶԱՔԱՐՅԱՆ

Կովկասյա՞ն «գունավոր» սցենար, թե...

Ո՞ւր եւ հատկապես ինչպե՞ս են գնում վրացի ընդդիմադիրները

Աբխազիայի նկատմամբ Ռուսաստանի կողմից սահմանափակումների վերացման որոշումը քննարկման առարկա է դարձել Վրաստանի խորհրդարանում եւ... ծեծկռտուքի տեղիք տվել ընդդիմադիր եւ իշխող կուսակցությունը ներկայացնող պատգամավորների միջեւ: Ընդդիմադիր պատգամավորներից մեկի արտահայտությունը, թե Աբխազիայի առնչությամբ օրինագծի քննարկումը անիմաստ է եւ որ իշխանությունները էլ չեն վերադարձնի Աբխազիան, առաջացրել է իշխանական կուսակցության ներկայացուցիչների զայրույթն ու պատգամավորները ծեծել են միմյանց:

Իսկ մինչ այդ... ոչ միայն Վրաստանում, այլեւ Հայաստանում նախագահական ընտրություններ, դրան հետեւող ակնհայտ դժգոհություններ, անհամաձայնություն ընտրական հանձնաժողովների հրապարակած արդյունքների հետ, բողոքի ցույցեր՝ արտոնված եւ չարտոնված, անկարգություններ... Թերեւս մինչեւ այստեղ ընդհանրական են մեր եւ հարեւան Վրաստանի ընդդիմության կեցվածքն ու վարքագիծը՝ որոշակի տարբերություններով, որոնց կանդրադառնանք հաջորդ համարներում:

Վրաստանում արդեն երրորդ օրը հացադուլ հայտարարած ընդդիմադիրների հանգամանքը քաղաքականին հետաքրքրական պայքարի սկիզբ կարող է դառնալ, եթե հաշվի առնենք, որ հացադուլի անցած խորհրդարանական ընդդիմադիրները բնավ էլ փողոցում չեն սկսել իրենց ակցիան, այլ նախ տեղավորվել են խորհրդարանի խոսնակ Նինո Բուրջանաձեի ընդունարանում, անգամ վերջինից ծածկոց խնդրել:

Ընդ որում, վրաց խորհրդարանի ներսում եւ դրսում հացադուլ հայտարարածների թիվն արդեն երեկ հասել է 50-ի՝ նախորդ օրվա 28-ի փոխարեն, որոնց հիմնական պահանջը մնում է հունվարի 5-ի արտահերթ նախագահական ընտրությունների արդյունքների վերանայումը: Բացի այդ, ընդդիմադիր թեւի եւս մեկ պահանջ վերաբերում է ԱՊՀ կազմից դուրս գալուն, ինչի կապակցությամբ արդեն պարզ է դարձել, որ Աբխազիայի նկատմամբ սահմանափակումները հանելու առնչությամբ Վրաստանի խորհրդարանի ընդունելիք հայտարարությունը այդօրինակ կետ չի ներառում:

Ինչեւէ, երեկ ընդդիմադիրները «հաջողությամբ» իրականացրել են արդեն իսկ մեկ անգամ չհաջողված փորձը՝ «կենդանի օղակի» մեջ առնելու խորհրդարանի շենքը, բաց թողնելով միայն «ամոթանքի միջանցքը» խորհրդարան ելումուտ անող իշխանական թեւի ներկայացուցիչների համար:

Այն, որ վրաց ընդդիմադիրները դեռեւս «իրենց խոսքը» կարող են ասել սպասվող խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ, եվրոպական կառույցներն ու որոշ պաշտոնյաներ դիտարկում են որպես հնարավորություն: Միեւնույն ժամանակ, ավելի հետաքրքրական է, թե ուր եւ ինչպես է գնում վրաց ընդդիմությունը: Հավանաբար կարեւոր է միջոցների ընտրության հարցը, որոնցից փորձում է օգտվել վրացական ընդդիմության միասնական բլոկը, քանի որ դրանք են որոշում ոչ միայն ընդդիմության քաղաքակիրթ լինելը, այլեւ նրան հետեւող ընտրազանգվածի ուղիներն ու դրսեւորվելու կարողությունը:

Ա. Հ.

Պայթյուններ Պակիստանի վարչական շենքերի մոտ

Պակիստանի Լահոր քաղաքում երեկ որոտացել է երկու հուժկու պայթյուն: Տեղական լրատվամիջոցները հաղորդում են տասնյակ զոհերի եւ վիրավորների մասին: Զոհերի մեջ կան երեխաներ: Վիրավորներից շատերն օրհասական վիճակում են:

Առաջին պայթյունը տեղի է ունեցել ոստիկանական տեղամասի մոտ, երբ միկրոավտոբուսը բախվել է շենքերից մեկին: Երկրորդ պայթյունից մասնակիորեն փլուզվել է հետաքննությունների դաշնային գործակալության 6 հարկանի շենքը: Փրկարարները փլատակներից տասնյակ դիակներ են հանել: Պայթյունից վնասվել են մերձակա շենքերը, ոչնչացվել է մի քանի ավտոմեքենա:

Մեկ շաբաթ առաջ Լահորում երեք այլ պայթյուններից զոհվել էին 5 եւ վիրավորվել 7 անձինք: Այն ժամանակ մահապարտ ահաբեկիչները պայթյուններ են կազմակերպել ռազմածովային քոլեջի շենքի մոտ:

Օբաման չի ուզում լինել փոխնախագահ

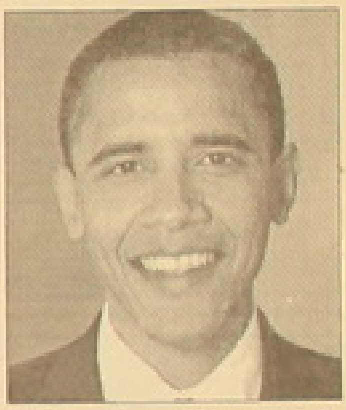

Նախագահական ընտրություններում դեմոկրատների թեկնածու, սենատոր Բարաք Օբաման երեկ մերժել է իր մրցակից եւ կուսակից Հիլարի Քլինթոնի առաջարկությունը, որ իրենք համատեղ հանդես գան ընտրություններում, եւ Քլինթոնի հաղթանակի դեպքում Օբաման զբաղեցնի փոխնախագահի պաշտոնը: «Ես ավելի շատ ձայներ եմ ստացել, քան սենատոր Քլինթոնը: Ինձ աջակցում են ավելի շատ պատվիրակներ: Չեմ հասկանում, թե երկրորդ տեղում հայտնված անձնավորությունն ինչպե՞ս կարող է փոխնախագահի պաշտոն առաջարկել առաջին տեղը զբաղեցնողին», հայտարարել է Օբաման Միսիսիպիի նահանգում իր ընտրողների հետ հանդիպման ժամանակ: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ այդ նահանգում նախագահական միջանկյալ ընտրությունների արդյունքները հայտնի կդառնան այսօր:

Օբամայի մերձավորների կարծիքով, դեմոկրատների 2 թեկնածուների հնարավոր գործընկերության վերաբերյալ Հիլարի Քլինթոնի կողմնակիցների ակնարկների նպատակն է թուլացնել սենատոր Օբամայի դիրքերը եւ դեռեւս չկողմնորոշված ընտրողներին գրավել Քլինթոնի կողմը:

ԱՄՆ-ը կարդիականացնի Լեհաստանի զինուժը

Լեհաստանում հակահրթիռային համակարգի տեղադրման դիմաց ամերիկացիները կարդիականացնեն այդ երկրի զինված ուժերը: Այդ մասին հայտարարել է նախագահ Ջորջ Բուշը Լեհաստանի վարչապետ Դոնալդ Տուսկի հետ հանդիպման ժամանակ:

Ռոյթեր գործակալությունը հիշեցնում է, որ բանակի արդիականացումն ամերիկյան համակարգի տեղադրումից առաջ լեհերի պայմաններից մեկն էր: Բուշի հետ բանակցելուց հետո Տուսկը հայտարարեց, որ ԱՄՆ-ը համաձայնել է կատարել Լեհաստանի նաեւ մյուս պայմանները:

Տուսկի խոսքերով, հանդիպման ընթացքում կողմերին հաջողվել է «փոխադարձության եւ համբերատարության հասնել Լեհաստանի անվտանգության հարցերի շուրջ»: Բուշը հանդիպումից հետո ընդգծել է, որ դեռ չլուծված բոլոր հարցերը կլուծվեն ամենամոտ ժամանակներս:

Արտերկրում բրիտանացիների ռազմական ծախսերը մեկ տարում կրկնապատկվել են

Վերջին 12 ամիսներին Իրաքում եւ Աֆղանստանում Մեծ Բրիտանիայի ռազմական ծախսերը գրեթե կրկնապատկվել են, գրում է Լոնդոնի «Գարդիան» թերթը:

Թերթի տեղեկությունների համաձայն, Աֆղանստանում ռազմական գործողությունների համար բրիտանացիների ծախսերն ավելացել են 122 տոկոսով, հասնելով մոտ 1,6 մլրդ ֆունտ ստեռլինգի: Իրաքում ռազմական ծախսերը նույն ժամանակահատվածում ավելացել են 72 տոկոսով եւ հասել դարձյալ մոտ 1,6 մլրդ ֆունտ ստեռլինգի:

Այսպիսով, երկու պատերազմներում բրիտանացիների ծախսերը մեկ տարում կազմել են ավելի քան 3 մլրդ ֆունտ: 2003-ից Իրաքում եւ Աֆղանստանում Մեծ Բրիտանիայի ռազմական գործողությունների ընդհանուր ծախսերը կազմել են մոտ 10 մլրդ ֆունտ ստեռլինգ:

Մեծ Բրիտանիայի պաշտպանության նախարարության տվյալներով, այդ կտրուկ աճը կապված է ռազմական սարքավորումների գնման, նորոգման եւ փոխարինման, ինչպես նաեւ զինծառայողների ռոճիկների բարձրացման հետ: Միաժամանակ նախարարությունում նշել են, որ այդ միջոցներն ստացվում են գանձարանի պահուստից եւ չեն արտացոլվում երկրի ծախսերի մյուս հոդվածների վրա:

ԱՄՆ-ում ձերբակալվել է զինավաճառ Բուտի հանցակիցը

«Ազգն» արդեն գրել է մարտի 6-ին Թայլանդում ռուսաստանցի զինավաճառ Վիկտոր Բուտի ձերբակալման մասին: Կասկածներ կան, թե «մահվան առեւտրական» Բուտը զենք է վաճառել «Թալիբան» շարժմանը, «Ալ Ղաիդային», աֆրիկյան ապստամբներին եւ այլն:

Երեկ Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդեց, որ ԱՄՆ-ում ձերբակալվել է Բուտի հանցակից, բրիտանահպատակ Էնդրյու Սմուլյանը:

46-ամյա այդ անձնավորությունը Բուտի հետ մտադրվել էր մի քանի միլիոն դոլարի զենք մատակարարել Կոլումբիայի հեղափոխական զինված ուժերի (FARC) մարտիկներին: Արեւմուտքի երկրները FARC-ի ապստամբներին համարում են ահաբեկիչներ:

Մարտի 10-ին Նյու Յորքի դատարանը որոշել է Սմուլյանի նկատմամբ որպես կասեցման միջոց կիրառել կալանքը: Դատարանը հրաժարվել է նրան ազատ արձակել գրավի դիմաց:

Դատական հաջորդ նիստը տեղի կունենա մարտի 24-ին: Սմուլյանին ներկայացվող մեղադրանքները ենթադրում են ընդհանուր առմամբ 15 տարվա բանտարկություն:

Ինչ վերաբերում է միջազգային հետախուզման մեջ եղած Վիկտոր Բուտին, Թայլանդում նրան ձերբակալել էին ամերիկյան հատուկ ծառայությունների աշխատակիցները, որոնք ներկայացել էին որպես համախոհներ՝ FARC-ի զինյալներ:

Բուտի փաստաբանները հայտարարել են, որ իրենց նպատակն է Բուտի արտահանձնումը Ռուսաստան:

Ռուբեն Հախվերդյան. «Մշակութականությունը առաջ չի գալիս՝ ժողովուրդը դառնում է մշակութականություն»

Ռուբեն Հախվերդյանը երեկ «Հայելի» ակումբում ինքն իրեն հայտարարեց արհեստավոր եւ դուրս դրեց մշակութականության շարից: Միաժամանակ դիտելով, որ երբ մշակութականությունը առաջ չի գալիս՝ ժողովուրդը դառնում է մշակութականություն: Ինչը, սակայն հեռու չպահեց մասսայական տղիխոսից, ըստ Հախվերդյանի, «Լեւոն, Լեւոն», «Սերժ, Սերժ» գոռացողներին: Եզրակացությունն այս բանախոսը հիմնավորեց հեռուստատեսությամբ տեսածով. «Հանրահավաքներին չեմ եղել՝ անտանելի էր «Լեւոն նախագահ» արտահայտությունը, էդ մարդն իմ համար անընդունելի ա: Ժողովուրդն էլ նրա համար չէր դուրս եկել, այլ անարդարությունների դեմ», բացատրեց Ռուբեն Հախվերդյանը՝ դիտելով, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը վաղուց ֆաշիստական դիրք է: Իսկ կառավարությունը, բանախոսի գնահատմամբ, իր մահկանացուն կնքեց մարտի 1-2-ին. «Կառավարությունը որպես կառավարություն մեռավ էդ օրը: Լեւոնն ասում էր հայ ժողովրդին ու արհամարհանքով խոսում: Ռոբերտն էլ խոսում ա ոնց աշխարհի ամենահարուստ երկրի ղեկավար, բայց ամենաաղքատ երկրի ամենահարուստ ղեկավարն ա: Երիտասարդների մեջ սպանեց երազանքը՝ չեն կարող երազել, թե էս երկրում բիզնես կունենան»:

Ռոբերտ Քոչարյանի կառավարման առաջին հատվածում Ռուբեն Հախվերդյանի՝ նրա հանդեպ ունեցած անձնական համակրանքը դավաճանել է. «Դաժան դատաստան դրեց կրակեց ժողովրդի վրա: Երիտասարդ ու «խոստումնալից» լրագրողներն էլ տափակ հարցեր տվեցին: Կարելի էր ասել չէ ինչ բիզնեսներ ունեն... Սուտը կառավարության մակարդակի է»: Կատարվածը գնահատելով կառավարությանը հասցված սթափեցնող ապտակ, Ռուբեն Հախվերդյանը դատապարտեց. «Միացյալ Նահանգների եւ Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունները ընտրեցին իրանց «գեներալներին» ու իրականացրին իրանց ծրագիրը: Ամերիկան ընտրեց Տեր-Պետրոսյանին, որ սոցիալական հողի վրա մարդկանց դուրս բերի ու սանի դեմի սոլանդ»:

Նորմալ ընտրություններ անցկացնելու եղանակն էլ, Ռուբեն Հախվերդյանի կարծիքով, ֆաշիստական ասպարեզից Ռոբերտ Քոչարյանին եւ առաջին հերթին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին հեռացնելն է. «Նրանց մենթալիտետը կոմունիստական է, դիկտատորական»: Այս տրամաբանությամբ էլ բանախոսը չի ուզում իր զավակին տեսնել որեւէ մեկի «նոխար» ու հենց բանակից վերադառնա մտադիր է ուղարկել Հայաստանից դուրս բնակության. «Անհաս եմ, եւ ես էլ իրավունք ունեմ շոկի մեջ ընկնելու, հիասթափվելու»: Երգեր կարող է գրել, բայց իմաստ չի տեսնում, քանի որ 18 տարեկանից մշակույթում տեղաշարժ չի տեսել: Ժողովրդի անելիքն էլ այս կամ այն կերպ ուղղվածնելու գործն էլ իրենը չի համարում Ռուբեն Հախվերդյանն ու աշխատում է իրավիճակը դիտարկել ես-ի եւ ոչ մենք-ի տեսանկյունից:

Հրապարակախոս Կարինե Հակոբյանն էլ հակադրվելով Ռուբեն Հախվերդյանի արտահայտած կարծիքին հայտարարեց, որ մեր խնդիրը հասարակական, ֆաշիստական ինստիտուտների ձեւավորումն է. «Մինչեւ օրս մեր երկրում իշխանությունը վայելք է, ընդդիմությունը՝ տառապանք»: Իրավիճակը ցեխելն էլ լրագրողների գործը համարեց հրապարակախոսը:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Գողացել են Ռուբենսի եւ Գոյայի երկու հայտնի գործեր

Դանիայի ոստիկանությունը որոնում է այն չարագործներին, որոնք շաբաթ օրը Յուտլանդիա թերակղզու հյուսիսում Վորգորդ դղյակից գողացել են ֆլամանդացի գեղանկարիչ Պիտեր Պաուլ Ռուբենսի եւ իսպանացի նկարիչ Ֆրանսիսկո Գոյայի մեկական հայտնի կտավներ: Դանիական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ կողոպտիչներն ընդամենը չորս րոպեում դղյակից դուրս են բերել մասնավոր հիմնադրամի հավաքածուի ամենաարժեքավոր գործերը:

Հիմնադրամի նախագահ Հանս Կարդենի խոսքերով, հանցագործներն ամենայն հավանականությամբ օգնական են ունեցել եւ իմացել են դղյակում տեղակայված ազդանշանային գործընթացների մասին:

Հափշտակված կտավներից մեկը Ռուբենսի «Մարիա Մեդիչիի դիմանկարն» է, մյուսը՝ Գոյայի «Խնջույքը»: Երկուսն էլ հայտնի են ողջ աշխարհում, եւ գրեթե անհնար կլինի դրանք ընդհատակյա կարգով վաճառել: Ոստիկանները ստիպված են խոստովանել, որ առայժմ ստույգ չգիտեն, թե քանի մարդ է մասնակցել գողությանը:

Անցյալ շաբաթ՝ մարտի 8-ին, կողոպտիչները Վորգորդ դղյակ էին թափանցել պատուհանից: Թեեւ ազդանշանային համակարգն սկսել էր գործել, նրանք հասցրել էին ճողոպրել նախքան պահակախմբերի եւ ոստիկանների տեղ հասնելը: Գողերն ավտոմեքենայով փախչելիս երկու փնջած գցել են նկարները, պատերի ռաստահում եւ դղյակից դուրս հայտնաբերվել են զիրքս շրջանակների բեկորներ: Տվյալ փաստը ենթադրել է տալիս, որ կտավները թերեւս փոքր-ինչ վնասված լինեն:

Գողացված կտավները ժամանակին Դանիա էին բերվել Ֆրանսիայից: Այդ գլուխգործոցները երբեւէ պատշաճաբար չեն գնահատվել: Սակայն հիմնադրամի նախագահ Կարդենը ընդգծում է, որ դրանք արժեն միլիոնավոր դոլարներ: Միաժամանակ նա խոստովանում է, որ դղյակի պահպանության հարցում եղած անտեղի խնայողությունից օգտվել են չարագործները, որոնց հաջողվել է փաստորեն առանց դժվարության իրականացնել իրենց մտադրությունը:

Պ. Ք.

Կցուցադրվեն Գարիբալդիի 38 անտիպ «ռոմանտիկ» նամակները

Միլան քաղաքում առաջին անգամ հանրությանը կներկայացվեն անկախության իտալացի մարտիկների առաջնորդ Ջուզեպպե Գարիբալդիի 38 անտիպ «ռոմանտիկ» նամակները, որոնք նա հասցեագրել է բրիտանացի խորհրդարանական Ջանլզ Սիլիի կնոջը: Լոնդոնի «Թայմս» թերթը տեղեկացնում է, որ այդ նամակները ներկայումս պահվում են «Պոնտերեմոլի» հնավաճառատանը:

Ջանլզ Սիլին 1864-ին Ուայթ կղզում գտնվող իր տանը մեկ շաբաթ հյուրընկալել է Գարիբալդիին: Իտալացի զորավարն այդ թվականին Մեծ Բրիտանիա էր մեկնել Իտալիայի վերջնական վերամիավորման նպատակով միջոցներ որոնելու: Լինելով քաղաքի պատգամավոր Սիլին Գարիբալդիին ուղեկցում էր նրա շրջագայության ժամանակ:

Իտալական «Լա Ռեպուբլիկա» թերթի մեկնաբանի կարծիքով, Մերի Սիլին հմայված է եղել Գարիբալդիով եւ «սիրահարված»: Բացի դրանից, նա անձամբ տան գրադարանում մինչեւ իր կյանքի վերջը պահպանել է «սիրելի գեներալի» մազափունջը: Տակավին իտալացին իր նամակներում մտերմաբար գրում է, որ «թանկագին բարեկամի» եւ նրա «հրեշտակային աջակցության» վերհուշն իրեն փրկում է մելամաղձությունից:

Գարիբալդիի եւ Մերի Սիլիի նամակագրությունը շարունակվել է մոտ տասը տարի եւ պարունակում է ոչ միայն ռոմանտիկ, այլեւ գործնական հատվածներ: Այսպես, ուղերձներից մեկում Գարիբալդին գովաբանում է Սիլիների կալվածքից բերված շաղգամի այն տեսակը, որը լավ բերք էր տալիս Սարդինիայի մերձակա Կապրերա կղզյակում: Զորավարն այնտեղ իր բանջարանոցում է ազատ ժամանակն անցկացրել կյանքի վերջին 30 տարիներին:

Գարիբալդին ամուսնացած է եղել երեք անգամ: Վերջին կնոջ՝ Ֆրանչեսկա Արմոսինոյի հետ նրա ամուսնությունը ձեւակերպվել է 1880-ին, երբ զույգն արդեն երեք զավակ ուներ:

Պ. Ք.

100-ԱՄՅԱԿ

Քրդագիտության ռահվիրան

Ականավոր գիտնական, արեւելագետ-քրդագետ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, Հայաստանի գիտության վաստակավոր գործիչ Հաջիե Ջնդի Ջաուարին, որի 100-ամյակը լրանում է այս տարի՝ 2008-ին, հայտնի եւ հարգված անուն է Հայաստանի գիտական աշխարհում: Նա խոր հետք է թողել գիտության այն ճյուղի ձեւավորման եւ զարգացման բնագավառում, որին նա անմնացորդ նվիրեց իր ամբողջ կյանքը: Խոսքը քրդագիտության մասին է, որը նրա համար ավելին էր, քան գիտություն:

Քրդագիտությունը պրոֆեսոր Հաջիե Ջնդիի կյանքի իմաստն էր, այն տարածքը, որի շրջանակներում ընթացավ նրա իմաստավորված կյանքը, որը սկզբնական փուլում նպատակաուղղված էր քուրդ ազգաբնակչության մեջ լուսավորություն եւ կրթություն տարածելու շնորհակալ գործին: Դա պատմական անհրաժեշտություն էր, առանց որի անհնար էր կատարել հաջորդ քայլը՝ նպաստել քուրդ մշակութականության ձեւավորմանը եւ քրդագիտական կադրերի պատրաստմանը: Եվ նա այդ առաքելությունը կատարեց փայլուն կերպով՝ հանդես գալով մերթ քուրդ մանուկների ուսուցիչ, մերթ քրդական լեզվի դասագրքերի հեղինակ: Այդ առումով անուրանալի է այն դերը, որ խաղացել են նա եւ նրա հեղինակած դասագրքերը Հայաստանի քուրդ ազգաբնակչության մեջ անգրագիտությունը վերացնելու գործում:

Այդ շրջանակներում պրոֆեսոր Հաջիե Ջնդին իրականացնում էր լուսավորչական առաքելություն:

Պրոֆեսոր Հաջիե Ջնդիի անվան հետ է կապված քրդագիտության՝ որպես արեւելագիտության կարեւոր ուղղություններից մեկի զարգացումը Հայաստանում: Հանրահայտ է, որ Հայաստանում քրդագիտությունը միշտ հարգի է եղել եւ նրանով զբաղվել են տարբեր ժամանակաշրջաններում հայոց մեծերը՝ սկսած Խաչատուր Աբովյանից եւ վերջացրած միջազգային անառարկելի հեղինակություն հանդիսացող, Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի առաջին պրեզիդենտ Հովսեփ Օրբելին: Հենվելով հայ երախտավորների գիտական հարուստ ժառանգության վրա՝ Հաջիե Ջնդին XX դարի 30-90-ական թվականներին բացառիկ դերակատարում ունեցավ Հայաստանում քրդագիտության զարգացման եւ նրա հիմնական ուղղությունների ձեւավորման մեջ: Նա դրա հնարավորությունն ունեցավ հատկապես այն բանից հետո, երբ Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի արեւելագիտության ինստիտուտում ստեղծվեց քրդագիտության բաժին, իսկ նրան վստահվեց քրդագիտական այդ ակադեմիական առաջին կենտրոնի ղեկավարի պատասխանատու եւ դժվարին պաշտոնը: Հենց այստեղ եւ այդ տարիներին դրսեւորվեցին պրոֆեսոր Ջաուարիի գիտական մեծ կարողությունները: Նա մեկը մյուսի հետեւից ընթերցողի սեղանին դրեց քուրդ ժողովրդի դարերի ընթացքում կուտակված բանահյուսական գանձերը՝ քրդական հեքիաթները, ժողովրդական պատմվածքները, առածները եւ ասացվածքները, քրդական բանահյուսությանը, գրականությանը, հայ-քրդական գրական կապերին նվիրված մի շարք արժեքավոր աշխատություններ, որոնք լույս են տեսել քրդերեն, հայերեն եւ ռուսերեն: Նրա եւ նրա գործընկերների կատարած աշխատանքների շնորհիվ, Հայաստանի ԳԱ արեւելագիտության ինստիտուտի քրդագիտության բաժինը դարձավ քրդագիտության ճանաչված կենտրոններից մեկը:

Հայ արեւելագետների առաջին սերունդը, որը տասնամյակներ շարունակ կողք կողքի աշխատել է Հաջիե Ջնդիի հետ, նրան հիշում եւ գնահատում է ոչ միայն որպես մասնագետի, այլեւ բարի ու ազնիվ մարդու, հայ-քրդական բարեկամության ջատագովի:

Հաջիե Ջնդին բարեկամական ամուր կապերով էր կապված հայ մշակութականության, գրողների, պատմաբանների եւ հասարակական գործիչների հետ, վայելելով նրանց սերն ու համակրանքը: Դրա վկաներն են Ավ. Իսահակյանի, Դ. Դեմիրճյանի, Ստ. Զորյանի, Վ. Ալազանի, Գ. Մահարու, Խ. Դաշտենցի, Ս. Խանզադյանի, պատմաբանների եւ գրականագետների՝ ակադեմիկոսներ Կ. Մելիք-Օհանջանյանի, Ա. Հովհաննիսյանի, Մ. Հասրաթյանի, Վ. Հարությունյանի, Ս. Սարինյանի, Ա. Ղանալանյանի եւ այլոց գրավոր խոսքերը՝ տարբեր առիթներով հասցեագրված բազմավաստակ գիտնականին:

Նրան գիտեին եւ գնահատում էին արտասահմանի քրդագետները: Տողերիս հեղինակը 1972-ին Բաղդադում ներկա գտնվեց եւ հանդես եկավ Քրդական ակադեմիայի այն նիստում, որտեղ Հաջիե Ջնդիի գիտական վաստակը շատ բարձր գնահատվեց եւ նա ընտրվեց թղթակից անդամ: Պրոֆեսորը շատ հուզվեց, երբ ես վերադառնալիս նրան հանձնեցի Քրդագիտության ակադեմիայի թղթակից անդամի դիպլոմը:

Հաջիե Ջնդին թողել է գիտական հարուստ ժառանգություն, որի կենսունակությունը եւ հավաստում է նրա հրատարակած գիտական աշխատությունների մատենագիտությունը: Նրանք զարմացնում են թեմայի բազմազանությամբ եւ հիմնախնդիրների լայն ընդգրկումով, որոնք վկայում են հեղինակի լայն հետաքրքրությունների մասին:

Կասկածից դուրս է, որ պրոֆեսոր Հաջիե Ջնդի Ջաուարիի գիտական թողոնը, որը պարունակում է մոտ 90 արժեքավոր մենագրական ուսումնասիրություններ եւ գեղարվեստական ստեղծագործություններ, ինչպես նաեւ հարյուրավոր հոդվածներ, դեռ երկար կծառայեն որպես ուղենիշ քրդագետների ապագա սերունդների համար:

ՆԻԿՈԼԱՅ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Հայաստանի գիտության վաստակավոր գործիչ
ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

Վարդան Աւետեան

Սիթէ էնթերնասիոնալ տէ զ' Արի մէջ (Cite Internationale des Arts)

Յայտնի նկարիչ Վարդան Աւետեանի իւղանկարներու ցուցահանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ երէկ գիշեր, Փարիզի Սիթէ էնթերնասիոնալ Տէ զ' Արի թիւ 4 սրահին մէջ: Առաջին եւ երկրորդ յարկի միւս 3 ցուցասրահներուն մէջ՝ նոյն սրահում տեղի կ'ունենային այլ ազգերու պատկանող նկարիչներու ցուցահանդէսները:

Վարդան Աւետեանի նպատակը Փարիզի դժուարահաճ հանդիսատեսները զարմացնելը չէր իր արուեստով, այլ ցոյց տալ իր սէրը իր հայրենի երկրի բնութեան նկատմամբ:

Բացման հանդիսութեան ներկայ էին կեդրոնի տնօրէնը՝ տրն Փոլա Փեռոլ, հայ եւ օտար արուեստագէտներ եւ արուեստասէրներ:

Միջակ չափի 19 յուղանկարներ կը ներկայացնէին Սիւնեաց աշխարհի տեսարժան վայրերը- Արենիի շրջանը, Գնդեվազի եկեղեցին, Եղեգնաձորի 13 դարու կամուրջը, Գորիսի լեռնաշխարհը, Ջերմուկի կանաչապատ լեռները, «Արցախ սարոտ գինամթերը», Հայաստանի անհիծ ժայռերը եւ Սիսիանի հանդարտ ջուրերը:

Վարդան Աւետեան ծնած է Երեւան 1955-ին: Աւարտած է Կուրսկի մանկավարժական ինստիտուտի գեղարուեստա-գրաֆիկական դասընթացը:

1985-2000 ամենական ցուցահանդէսներ ունեցած է Երեւանի, Ջերմուկի եւ Ստեփանակերտի մէջ:

Անոր նկարչութիւնը մաս կը կազմէ ֆիկիւրաթիւ (figurative) արուեստին: Իր երանգապնակը կը սիրէ մեղմ գոյները: Երբեմն նաեւ կը գործածէ վառ գոյներ՝ նարնջագոյն, կարմիր: Վարդան Աւետեան վրձինի գործածութեան հետ կը գործածէ նաեւ դանակներ (couteaux a palettes):

Կը շնորհաւորենք մեր հայրենի նկարիչը, մաղթելով իրեն նորանոր յաջողութիւններ եւ աւելի խորացում:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ [illegible]
Փարիզ

ԱԶԳ **Մարզական**

Հաստատվել է առաջնության եւ գավաթի խաղացանկը

Առաջնությունը կմեկնարկի ապրիլի 6-ին

ՀՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանը հաստատել է 2008-ի բարձրագույն եւ առաջին խմբերի առաջնությունների խաղացանկերն ու լոգոները, ինչպես նաեւ գավաթի 1/8 եզրափակչի հանդիպումների վայրը:

Ինչպես հայտնի է, «Հանրապետական» մարզադաշտը ներկայում վերանորոգվում է, ուստի ընթացիկ մրցաշրջանում այնտեղ առաջնության եւ գավաթի հանդիպումներ չեն անցկացվի: Դա լրացուցիչ դժվարություններ է ստեղծել առաջնության մասնակից թիմերի համար: Երեւանում հանդիպումները կանցկացվեն «Նաիրի» (այստեղ կխաղա «Փյունիկը»), «Հրազդան» («Կիլիկիա») եւ «Բանանցի» մարզադրոշի («Բանանց») մարզադաշտերում: «Արարատը» հանդես կգա Աբովյանի քաղաքային մարզադաշտում, իսկ «Ուլիսը» սեփական դաշտ է ընտրել Ոսկեհատը: «Միկան» էլ մինչ սեփական խաղադաշտի պատրաստ լինելը, հանդիպումները կանցկացնի Արարատի «Այգ» մարզաբազայում:

Եվ այսպես, ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնությունը կմեկնարկի ապրիլի 6-ին: Այդ օրը տեղի կունենան «Արարատ»-«Կիլիկիա», «Փյունիկ»-«Ուլիս», «Գանձասար»-«Բանանց» եւ «Միկա»-«Շիրակ» հանդիպումները: 2-րդ տուրը կկայանա ապրիլի 19-ին: Ուժերը կչափեն «Ուլիս»-«Արարատ», «Բանանց»-«Փյունիկ», «Շիրակ»-«Գանձասար», «Կիլիկիա»-«Միկա» զույգերը: Այդ հանդիպումները կսկսվեն ժամը 16-ին: Առաջնությունը վերջանալու է կիրակի նոյեմբերի 15-ին հետեւյալ հանդիպումներով. «Փյունիկ»-«Արարատ», «Գանձասար»-«Ուլիս», «Միկա»-«Բանանց», «Կիլիկիա»-«Շիրակ»:

Հայաստանի գավաթի խաղարկության մեկնարկը կտրվի մարտի 21-ին: Ինչպես տեղեկացրել ենք, այս տարի մրցաշարին մասնակցելու է 14 թիմ, ուստի ՀՀ գավաթակիր «Բանանցն» ու եզրափակչի մասնակից «Արարատը» գավաթային պայքարը կսկսեն քառորդ եզրափակիչից: 1/8 եզրափակչի առաջին հանդիպումներում մարտի 21-ին Գյումրիում «Շիրակը» կհյուրընկալի «Էնգավիթին»: «Հրազդանում» ուժերը կչափեն «Կիլիկիան» ու «Միկա-2»-ը, իսկ Արարատում «Միկան» կմրցի «Արարատ-2»-ի հետ: Հաջորդ օրը «Փյունիկը» «Նաիրի» մարզադաշտում կհյուրընկալի «Պատանի» թիմին: Դա «Բանանց-3»-ն է, որը վերանվանվել է «Պատանի»: Այստեղ հիմնականում հանդես են գալու մինչեւ 17 տարեկանների ՀՀ հավաքականի թեկնածուները: Կոտայքում «Գանձասարը» կմրցի «Փյունիկ»-2»-ի հետ, իսկ Ոսկեհատում ուժերը կչափեն «Ուլիսն» ու «Բանանց-2»-ը: Խաղերը կսկսվեն ժամը 15-ին:

Մարտի 28-ին կկայանան պատասխան հանդիպումները: Այդ օրը Ոսկեհատում «Էնգավիթը» կխաղա «Շիրակի» հետ, Աշտարակում «Միկա-2»-ը կհյուրընկալի «Կիլիկիային»: Աբովյանում կմրցեն «Արարատ-2»-ն ու «Միկան», իսկ «Բանանցի» մարզադաշտում՝ «Բանանց-2»-ն ու «Ուլիսը»: Հաջորդ օրը «Փյունիկի» մարզադորոցում կհանդիպեն «Փյունիկ-2»-ն ու «Գանձասարը», իսկ «Բանանցի» մարզադպրոցում «Պատանին» կհյուրընկալի «Փյունիկին»:

Ակումբների բյուջեն ֆուտբոլասերներին չի հետաքրքրում

Գերմանական ակումբների բյուջեների մասին կարելի է տեղեկանալ ինտերնետից: Օրինակ՝ 2006/07-ի մրցաշրջանից առաջ ամենամեծ բյուջեն «Բավարիայինն» էր՝ 50 մլն եվրո: Մյուս թիմերի ցուցանիշներն այսպիսին էին. «Շալկե-04»՝ 39 մլն, «Բայեր»՝ 35, «Շտուտգարտ», «Վերդեր», «Համբուրգ»՝ 30-ական, «Այնտրախտ»՝ 25, «Հաննովեր»՝ 18: Նվազագույն բյուջեն «Էներգիինն» էր՝ 10 մլն եվրո:

Իհարկե, նման համեստ թվերը զարմանք են առաջացրել: Այս առնչությամբ գերմանական «Կիկեր» հանդեսի լրագրողները գտնում են, որ «Բավարիայի» բյուջեն հնարավոր չէ 50 մլն եվրո լինի: Սովորաբար նման սխալները հրապարակում են ակումբները եւ ներկայացնում են այնպիսի տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ են գտնում:

Դա հաստատել է նաեւ «Բայերի» ու «Հաննովերի» նախկին մենեջեր Իլյա Կենցիգը, որը եւս չի հավատում բերված տվյալներին: Ըստ նրա, միայն ֆուտբոլիստների աշխատավարձերի վճարման համար «Բավարիան» մոտ 70 մլն եվրո է ծախսում: Նույնքան էլ ակումբը ծախսել է նոր ֆուտբոլիստների ձեռքբերման համար: Նաեւ անհնար է, որ «Հաննովերի» բյուջեն 18 մլն եվրո լինի, քանի որ միայն հեռուստատեսությունից մոտ 17 մլն եվրո է ստացվում: Բացի այդ, եւս 15 մլն ակումբը ստանում է հովանավորներից, 12 մլն էլ՝ տոմսերի վաճառքից: Արդյունքում, «Հաննովերի» բյուջեն 40-45 մլն եվրո է: Իսկ ինչ վերաբերում է երկրի առաջատար ակումբներին, ապա տվյալները մոտավորապես այսպիսին են. «Բավարիա»՝ 200 մլն եվրո, «Շալկե-04»՝ 120 մլն, «Համբուրգ»՝ 100 մլն, «Վերդեր»՝ 90 մլն, «Բորուսիա»՝ 70 մլն: Ամենացածր բյուջեն «Էներգիինն» է՝ 22 մլն եվրո: Ի դեպ, գերմանացի ֆուտբոլասերներին այնքան էլ չի հետաքրքրում թիմերի բյուջեների մասին տեղեկատվությունը, այդ պատճառով էլ մամուլում այն հազվադեպ է տպագրվում:

Ռոգեն սահմանափակումների վերացման կողմնակից է

ՄՕԿ-ի նախագահ Ժակ Ռոգեն հայտարարել է, որ մոտ ժամանակներս ՖԻՖԱ-ի հետ կքննարկեն օլիմպիական խաղերում ֆուտբոլիստների տարիքային սահմանափակումների վերացման հարցը: Դեռեւս 15 տարի առաջ ՄՕԿ-ն ու ՖԻՖԱ-ն համաձայնագիր էին ստորագրել, ըստ որի օլիմպիական խաղերում իրավունք ունեն մասնակցելու մինչեւ 23 տարեկան ֆուտբոլիստները: Դա արվել էր Եվրոպայի եւ աշխարհի առաջնությունների բարձր վարկը պահպանելու նպատակով:

Ռոգեն նշել է, որ այդ կարգը հավերժ չէ եւ կցանկանար, որպեսզի սահմանափակումները վերացվեին եւ օլիմպիական խաղերում հանդես գային ֆուտբոլային բոլոր «աստղերը»: Չէ՞ որ մյուս մարզաձեւերում հանդես են գալիս միայն ուժեղագույնները: Իսկ ֆուտբոլիստներից շատերը երազում են խաղալ օլիմպիադայի ֆուտբոլի մրցաշարում:

Միաժամանակ Ժակ Ռոգեն դեմ է արտահայտվել «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի մրցումներն օլիմպիական խաղերի ծրագրում ընդգրկելու առաջարկին: Ավտոմրցավազքն ընդգրկված է եղել 1908-ի ամառային օլիմպիադայում, սակայն հետագայում հանվել է ծրագրից: Ռոգեն մտեց է համարել տեխնիկական մարզաձեւերն օլիմպիական ծրագրում չընդգրկելու որոշումը:

Վեց թիմերի մասնակցությամբ

Ավանդույթի համաձայն, մինչեւ ֆուտբոլային մրցաշրջանի մեկնարկն Արմավիրում անցկացվում է Հունան Ավետիսյանի անվան հուշամրցաշարը: Այն անցկացվում է 1972-ից: Այս անգամ մրցաշարին կմասնակցեն վեց թիմեր, որոնք նախնական փուլում բաժանվել են երկու խմբի: Առաջին խմբում ընդգրկված են «Փյունիկ-2»-ը, «Շիրակը», «Միկա-2»-ը, երկրորդում՝ «Ուլիսը», «Արարատ-2»-ը եւ «Կիլիկիան»: Հուշամրցաշարը կմեկնարկի այսօր կայանալիք «Միկա-2»-«Շիրակ» մրցախաղով: Գավաթակիրը կորոշվի մարտի 19-ին խմբերի հաղթողների մրցավեճում: Խաղերը կսկսվեն ժամը 14-ին:

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Հոլիֆիլդը ցանկանում է մենամարտել Կլիչկոյի հետ

Քռնցքամարտի աշխարհի նախկին բացարձակ չեմպիոն էվանդեր Հոլիֆիլդը հույսը չի կորցրել 5-րդ անգամ ուժեղագույնը ճանաչվելու, ուստի ցանկանում է մենամարտել գերծանրքաշային կարգում IBF-ի եւ WBO-ի վարկածներով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Վլադիմիր Կլիչկոյի հետ: 45-ամյա ամերիկացի քռնցքամարտիկը, որի ունեցվածքը գնահատվում է 75 մլն դոլար, առայժմ մտադիր չէ թողնել ռինգը:

Նրա կարծիքով մի քանի հաղթող մենամարտեր անցկացնելուց հետո կարող է հավակնել Կլիչկոյի հետ մենամարտելուն: «Երբ Ջորջ Ֆորմենը կարողացավ աշխարհի չեմպիոն հռչակվել 45 տարեկանում, ապա նույնը կարող եմ անել նաեւ ես: Ռինգ դուրս կգամ հունիսին եւ դրանով չեմ բավարարվի: Ես հավատացյալ քռնցքամարտիկ եմ եւ դա էլ ինձ օգնել է քռնցքամարտում հաջողությունների հասնել: Երբ մարդիկ ասում են, թե ինչ-որ բանի չեմ կարող հասնել, աղոթում եմ եւ հավատում, որ կարող եմ նրանց սասանը ժխտել: Ժամանակին ոչ-ոք չէր հավատում, թե գերծանր քաշում աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը կնվաճեմ: Այժմ ինձ մի փոքր ավելի հավաս է անհրաժեշտ, որ կրկին կարող եմ ուժեղագույնի տիտղոսը նվաճել», հայտարարել է էվանդեր Հոլիֆիլդը Գլազգոյում ինքնակենսագրական գրքի շնորհանդեսի ժամանակ:

Անցած տարի Հոլիֆիլդի ներկայացուցիչներն արդեն բանակցել էին Վլադիմիր Կլիչկոյի թիմի հետ, սակայն այն ժամանակվա WBO-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Սուլթան Իբրահիմովի առաջարկն ավելի շահավետ էր: Ուստի Հոլիֆիլդն անցած տարվա հոկտեմբերին Մոսկվայում մենամարտեց Իբրահիմովի հետ ու մրցավարների միաձայն որոշմամբ զիջեց աշխարհի չեմպիոնին:

Օլիմպիական ուղեգիր Թոսունյանի ֆանդակին

«Այսօր դեռ նշերին է հայտնի, թե որ երկրից կոնկրետ ովքեր պիտի մասնակցեն Չինաստանում կայանալիք ամառային օլիմպիական խաղերին, բայց եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում մի փոքրիկ ֆանդակ արդեն իսկ Պեկին մեկնելու իրավունք է նվաճել», գրում է մեզ Կահիրեից Անժիկ Հակոբյան-Կանիմյանը:

Ուրախալին այն է, որ այդ արձանիկի հեղինակը դարձյալ մեր հայրենակից՝ ալեքսանդրիաբնակ Սարգիս Թոսունյանն է, որն իր բազմաթիվ հաղթանակների կողքին եւս մեկ հաղթանակ է արձանագրել: Հիշեցնենք, որ նրա ձեռքի գործն էր նաեւ հայ-արաբական բարեկամության հուշարձանը, որի բացումը կատարվեց անցյալ տարվա ապրիլին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եգիպտոս այցելության ընթացքում:

Ըստ Կանիմյանի հաղորդագրության, եգիպտոսի կառավարությունը տեղացի արվեստագետներից պահանջել է մեկ ֆանդակ եւ մեկ գեղանկար պատրաստել, որով եգիպտոսի մարզիկների պատվիրակությունը պետք է մասնակցի օլիմպիական խաղերի մշակութային ծրագրերին: Ներկայացված աշխատանքների մեջ հաղթող են ճանաչվել Սարգիս Թոսունյանի այս ֆանդակը եւ ալեքսանդրիացի մի նկարչի գեղանկարը:

«Գույն հայ արվեստագետի մեջ քաղցր եւ մասերի ընդունակությունների արդյունք այս արձանիկը այսուհետ շնորհվի օլիմպիական խաղերում հաղթող մարզիկներին», հույս է փայփայում Անժիկ Կանիմյանը, ավելացնելով, որ պատանի հասակում Սարգիսը շատ լավ բասկետբոլ է խաղացել եւ նրա դիպուկ հարվածները հաճախ հաղթանակ են բերել իր խմբին:

Քանդակի կարեւոր հատկանիշներից է այն, որ դեմքը որոշակի ազգության չի մատնանշում: Նա կարող է լինել եգիպտացի, հայ, չինացի կամ ռուս: «Նա աշխարհի քաղաքացի է, որը լի է հաղթելու վճռականությամբ», եզրակացնում է եգիպտահայ լրագրողը մաղթելով, որ հայ մարզիկները հաղթական ելույթներ ունենան Չինաստանի օլիմպիական խաղերում:

Հ. ՕՈՒՆՅԱՆ

Ֆեդերերը հաղթեց Սամփրասին

Նյու Յորքում թենիսի ցուցադրական մրցախաղ անցկացրին թենիսիստների դասակարգման ցուցակի առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերն ու ամերիկացի հանրահայտ թենիսիստ Փիթ Սամփրասը, որն արդեն մի քանի տարի է հրաժեշտ է տվել մեծ սպորտին: Համառ մրցապայքարում Ֆեդերերը հաղթեց երեք խաղափուլում (6-3, 6-7, 7-6): Հանդիպմանը հետեւում էին 20 հազար հանդիսականներ:

Վերջին երկու տարվա ընթացքում դա նրանց չորրորդ հանդիպումն էր, որոնցից երկուսն ավարտվել են 26-ամյա Ֆեդերերի հաղթանակով: Պաշտոնական մրցումներում այս երկու հանրահայտ թենիսիստները միայն մեկ անգամ են հանդիպել: 2001-ին Ուիմբլդոնի մրցաշարում հաջողությունն ուղեկցել է ամերիկացի թենիսիստին:

Փիթ Սամփրասը հանդիպումից հետո հետեւյալ կերպ է արտահայտվել Ֆեդերերի մասին. «Ռոջերն անպարտելի թենիսիստի համբավ է ձեռք բերել: Ոմանք կարծում են, թե նա հոգնել է իր խաղամակարդակը: Սակայն դա այդպես չէ: Համոզվեցի իմ փորձին. Ֆեդերերը դեռ ցույց կտա իր լավագույն խաղը»:

Ֆեդերերն էլ իր հերթին մտել է թենիսից հեռանալու մասին տարածված լուրերը. «Շվեյցարիայում խոսակցություններ կան, թե շուտով ավարտելու եմ ելույթներս մեծ թենիսում: Դա իրականությանը չի համապատասխանում: Մարդիկ պետք է գիտենան, որ լի եմ վճռականությամբ, վստահ եմ ուժերիս: Անհաջողություններն ինձ ավելի վճռական են դարձնում: Ցանկանում եմ բոլորին ապացուցել, որ դեռ շատ հաղթանակներ կտոնեմ»:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը մարտի 11-ի նիստում, որը վարում էր ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանը, հաստատեց «Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմանները», «Ազդագիր եւ հաշվետու թողարկողների հաշվետվություններ» կանոնակարգ 4/04-ը, «Ռեգիստրավորված ներդրողներ համարելու չափանիշները եւ անձանց՝ որպես ռեգիստրավորված ներդրողներ գրանցման կարգը» կանոնակարգ 4/06-ը, «ՀՀ ԿԲ պարտատոմսերի թողարկման եւ հրապարակման կարգն ու պայմանները» եւ 2008-2009 թթ. հուշադրամների թողարկման ծրագրով նախատեսված «Ազգային դրամի 15 տարին», «ՀՀ վճարային համակարգի 10-ամյակ» հուշադրամների ուրվագծերը եւ տեխնիկական չափանիշները:

Փոփոխություններ կատարվեցին «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ում եւ «ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպություններում կանխիկ դրամով կատարվող գործառնությունները» կանոնակարգ 21-ում:

Խորհրդի որոշմամբ «Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ին «Money Gram» արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցության թույլտվություն տրամադրվեց, «ԼԻԴԵՐ ԲՐՈՔ» ՍՊԸ-ին ապահովագրական բրոքերային գործունեության լիցենզիա տրամադրվեց, իսկ «ՆՈՐ-ՍԵՐ» ՍՊԸ-ին՝ արտարժույթի առուվաճառք իրականացնելու լիցենզիա:

Դադարեցվեցին «Է3.ԷՄ.ԱՐ. Գոլդ» ՍՊԸ-ի գրավատան կազմակերպման ԳԳ-Ե 084 լիցենզիայի եւ «Սարինյան եւ ընկ.» ինկասացիոն ՍՊԸ-ի բրոքերային գործունեության լիցենզիայի գործողությունները, իսկ արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու թիվ 3 լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչվեց:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

HYUNDAI MOTOR COMPANY-ի

պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում

ՄԱԳԱՍ ԻՆՎԵՍՏ ՓԲԸ-Ն

գարնան ամենագեղեցիկ միամսյակի կապակցությամբ առաջարկում է շահավետ պայմաններ ձեզ եւ ձեր կանանց անակնկալ մատուցելու համար: Մարտի 8-ից ապրիլի 7-ը կարող եք գնել **HYUNDAI** մակնիշի մեքենաներ բացառիկ պայմաններով՝

Կանխավճար՝ *8 %-ից սկսած*

Մարման ժամկետ՝ *7 տարի*

Տարեկան տոկոսադրույք՝ *14 %-ից սկսած*

Մեզ մոտ գործում են զեղչերի ճկուն համակարգեր

Երջանկացրեք նրանց, ում իսկապես սիրում եք:

Իսկ գարնանային անակնկալը կանայք կգտնեն հենց տեղում:

Հասցե՝ Աճառյան 60 Հեռ/ֆաքս՝ (374 10) 28 99 47/48, բջջ.՝ 37491/93 411 422

e-mail: magas@arminco.com

HYUNDAI Ընտրիր քո ճանապարհը

Ուժը կորցրած է ճանաչվել

Համաձայն ՀՀ ԿԲ խորհրդի մարտի 11-ի որոշման՝ դադարեցվել է «Է3. ԷՄ. ԱՐ. Գոլդ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության «ք. Երեւան, Մաշտոցի 39, 12 շենքի տարածք» հասցեում գտնվող գրավատան կազմակերպման ԳԳ-Ե 084 լիցենզիայի գործողությունը՝ իր դիմումի համաձայն:

Սահմանվել է, որ որոշման ուժի մեջ մտնելու պահից գրավատունն իրավունք ունի կատարել միայն այնպիսի գործողություններ, որոնք կապված են մինչեւ լիցենզիայի գործողության դադարեցումը ձեւավորված իրավունքների եւ ծագած պարտավորությունների կատարման հետ:

«Է3. ԷՄ. ԱՐ. Գոլդ» ՍՊԸ եւ ֆիզիկական անձանց միջեւ կնքված վարկային եւ պահատվության պայմանագրերը կարող են սույն որոշման ուժի մեջ մտնելու պահից կողմերի նախաձեռնությամբ վաղաժամկետ լուծվել՝ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 467-րդ հոդվածի 1-ին մասի, վարկառուների կողմից վերցված վարկը եւ մինչեւ պայմանագրի լուծման պահը դրա դիմաց սահմանված տոկոսները մարելուց, պահատվության պայմանագրի դիմաց վճարումները կատարելուց՝ ներառյալ գույքի պահատվության հետ կապված գրավատան կրած սովորական եւ արտակարգ ծախսերը հատուցելուց եւ գրավատան կողմից որպես գրավ կամ ի պահ ընդունված գույքը վերադարձնելուց հետո:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/12 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության կարիքների համար նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայկենտրոնական մասնաճյուղ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համակարգողի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անվճար տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12:00-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-08/17» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի կարիքների համար ինտերնետային կապի ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 247230066158 ՀՎ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի. Քոչարյանին:

Հրավերն անվճար տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի համար «Հակամենաշնորհային քաղաքականության տնտեսագիտական հիմքերը. միջազգային փորձ եւ հայաստանյան խնդիրներ» թեմայով դասընթաց իրականացնելու նպատակով մասնագետ դասախոս ընտրելու համար բաց մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի համար **«Հակամենաշնորհային քաղաքականության տնտեսագիտական հիմքերը. միջազգային փորձ եւ հայաստանյան խնդիրներ»** թեմայով դասընթաց իրականացնելու նպատակով մասնագետ դասախոս ընտրելու համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն մասնագետ դասախոսները, որոնք ունեն նշված թեմատիկ ուղղվածությամբ մասնագիտական դասընթաց իրականացնելու համար անհրաժեշտ ներուժ:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերի հիման վրա կազմված մրցութային առաջարկը (հայտը) անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 0010, Վազգեն Սարգսյան փողոց 6:

Մրցութային առաջարկների (հայտերի) ընդունման վերջին ժամկետն է 2008թ. ապրիլի 14-ը, ժամը 17:00:

Մրցույթի առաջարկների (հայտերի) բացման օրն ու ժամն է 2008թ. ապրիլի 14-ը, ժամը 17:00:

Մրցույթի առաջարկների (հայտերի) արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2008թ. ապրիլի 23-ին, ժամը 16:00-ին:

Մրցույթին մասնակցելու հրավերին կարելի է ծանոթանալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային էջի (www.cba.am) «Մրցույթներ» ենթաէջում, իսկ լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի տնտեսական հետազոտությունների վարչություն՝ Սուրեն Վարդանյանին (հեռ. 56-11-79, ներքին 12-11, կամ 12-00՝ գործավարին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

Մեկ ամսով կասեցվել է

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի մարտի 4-ի թիվ 1/192 Ա որոշմամբ «Մալեն» ՍՊԸ-ի գրավատան կազմակերպման ԳԳ-Ե 042 լիցենզիայի գործողությունը մարտի 5-ից կասեցվել է մեկ ամիս ժամկետով՝ մինչեւ սույն թվականի ապրիլի 5-ը ներառյալ՝ իր դիմումի համաձայն:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

ԴԱՇՆԱՄՈՐ «Չայկովսկի»

Դոնի-Ռոստովի արտ. 1983թ., շագանակագույն, լավ վիճակում, 3 ոտն.

Գինը՝ 80.000 դրամ

Հեռ. *010 25-61-70, 094 64-69-79*

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունների գործարարներին եւ կազմակերպություններին

Սլովակիայի առեւտրային բանկերը Հայաստանի եւ Արցախի գործարարներին եւ կազմակերպություններին **տրամադրում են բիզնես վարկեր՝** ՀՀ եւ ԼՂՀ-ում գործող տոկոսադրույքներից էապես ցածր տոկոսներով:

Վարկի մարումը սկսվում է ձեւակերպումից մեկ տարի անց: Մարման ժամկետը մինչեւ հինգ տարի:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել +37410 54-89-36, կամ +37494 366-989 հեռախոսահամարներով:

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

2 կից բնակարաններ Սայաթ-Նովա 3 շենքի առաջին հարկում՝ օրերային հարմարությամբ:

Ընդհանուր մակերեսը 150քմ. է, առաստաղի բարձրությունը՝ 4.50մ: Հարմար է օգտագործել որպես օֆիսային տարածք, ռեստորան կամ խանութ:

Մանրամասների համար կարող եք զանգահարել 094 36-69-89 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 11.03.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	308.90
EUR	1	ԵՎՐՈ	476.42
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.97
GEL	1	Վրաց. լարի	202.16

Մարտի 21-ին, ժամը 14.00-ին **ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «ԱՅ-ՖԻ-ԷՐ-ԱՅ» ՍՊԸ, Խոսրովի հարթավայրի** տարածքը կազմակերպում են հասարակական լսումներ Կոտայքի մարզի Հրազդան համայնքի, Արտաշատի գոտի թիվ 5 մասնաշենքում նախատեսվող ԱԳԼԵ կայանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ ք. Երեւան, Կոմիտաս 29 հասցեում:

Մարտի 21-ին, ժամը 14.00-ին **ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «Սոլ-Կոլա» ՍՊԸ, Արփիի հարթավայրի** տարածքը կազմակերպում են հասարակական լսումներ Շիրակի մարզի Արփիկ համայնքում նախատեսվող ԱԳԼԵ կայանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ ք. Երեւան, Կոմիտաս 29 հասցեում:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արախ-Կոմ» վերաքննիչ քաղաքացիական հիմնադրամը, ղեկավարվելով «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 39 հոդ., հայտարարում է, որ 2007 թ. ... հիմնադրամը ծրագրեր չի իրականացրել, ֆինանսական աղբյուրներից, միջոցներից եւ գույքից չի օգտվել: Հաշվետու տարվա ընթացքում հիմնադրամը միջոցներ եւ ծառայություններ չի տրամադրել իր հետ որեւէ ձեւով առնչվող անձանց:

Հիմնադրամը իր տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացրել է հարկային մարմիններին:

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեության իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 11.03.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: